• Οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος •

ΕΤΟΣ Β'. ΣΜΥΡΝΗ, τῇ 15 Ἰουνίου 1859. Ἀριθ. 11.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΙΘΑΓΕΝΩΝ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ.

Ἐν τῇ Νέᾳ Ζηλανδίᾳ εὑρίσκονται οἱ ἔσχατοι τῶν φιλοπολέμων ἀγρίων, τῶν ἀνθρωποφάγων ἐκείνων, οἵτινες τοσοῦτον μανιωδῶς φέρονται εἰς τὰς κατὰ τῶν Εὐρωπαίων ἐχθροπραξίας αὐτῶν. *Νὰ καταφάγω τὴν κεφαλήν σου! Φάγε τὸν πατέρα σου!* εἶναι αἱ συνήθεις κατάραι αὐτῶν. Τὸ ὑψηλὸν ἀνάστημά των, τὰ εὐλύγιστα καὶ μυώδη καὶ χαλκόχροα μέλη των, τὸ ἀγέρωχον καὶ ἄγριον πρόσωπόν των, μὲ ῥῖνα εὐθύγραμμον, μῆλα ἐξέχοντα, χείλη ἐπικαλυπτόμενα διὰ μακρῶν καὶ ἐπικρεμαμένων τριχῶν, ἡ βαθεῖα διάστιξις ἢ ἐγχάραξις τοῦ μετώπου καὶ τῶν παρειῶν, ἡ μικρὰ κόμη συνδεδεμένη ἐν εἴδει τολύπης ἐπὶ τῆς κορυφῆς καὶ διὰ πτερῶν ἐπικοσμουμένη, τὰ ἐξ ὀστοῦ περιδέραια, τὸ ὑπερήφανον βάδισμα ὑπὸ τὴν ἐκ φορμίου ψίαθον ἣν φοροῦσιν ἐπὶ τῶν ὤμων, τὰ πάντα δηλοῦσι τὴν θρασύτητα καὶ ἀγριότητά των. Πόσον ἀνόμοιοι πρὸς τοὺς συγγενεῖς αὐτῶν τοὺς κατοίκους τῆς Αὐστραλίας! Ὀνομάζουσι δὲ ἑαυτοὺς *Μαουρί* ὅπερ σημαίνει αὐτόχθονας, καὶ δὲν φαίνονται διατηρήσαντες τὴν ἐλαχίστην ἐνθύμησιν τῶν τόπων τοὺς ὁποίους πιθανὸν κατῴκησαν πρὸ τῆς ἐν τῷ Ζηλανδικῷ ἀρχιπελάγει ἀποκαταστάσεως αὐτῶν.

Σήμερον ὅμως πρέπει νὰ διακρίνωμεν τοὺς Ζηλανδοὺς τῆς παραλίας ἀπὸ τοὺς τοῦ ἐνδοτέρου. Οἱ ὑπερήφανοι οὗτοι ἄγριοι δὲν διέφυγον μᾶλλον τῶν ἄλλων τὰ ὀλέθρια ἀποτελέσματα τῆς μετὰ τῶν ναυτῶν σχέσεως, καὶ ἐνταῦθα, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ, ἡ Εὐρώπη, μεταδίδουσα τὴν δραστηριότητα αὐτῆς εἰς τὴν χώραν ἀπειλεῖ νὰ ἐξοντώσῃ τοὺς αὐτόχθονας. Ἄλλοτε οἱ ἀρχηγοὶ αὐτῶν ὁσάκις ἐπεσκέπτοντο εὐρωπαϊκὰ πλοῖα συνωδεύοντο ὑπὸ ἀριθμοῦ τινος αἰχμαλωτίδων, τὰς ὁποίας παρέδιδον εἰς χρῆσιν τῶν ναυτῶν· σήμερον δὲ παραδίδουσιν εἰς ἀτιμίαν καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰς θυγατέρας των ἀνθ' ἑνὸς μαχαιρίου, ἢ ἀντὶ ποτηρίου οἰνοπνεύματος. Τὰ ποτὰ τοὺς ἐξηγρείωσαν· ἀντήλλαξαν τὰς πλουσίας καὶ ἐντέχνους ψιάθους των μὲ μάλλινα βάκη ἢ μὲ βαμβακερὰ, καὶ οἱ τρόποι, ὡς καὶ ἡ ἐνδυμασία αὐτῶν, φέρουσι τὰ λυπηρὰ ἴχνη τῆς ἐξαχρειώσεως αὐτῶν· ἀλλὰ βέβαια δὲν ὑπέπεσαν εἰς αὐτὴν ἄνευ ἀντιστάσεως· οἱ πρῶτοι εὐρωπαῖοι ἐπλήρωσαν ἀκριβὰ τὴν κατάκτησιν τῶν παραλίων, καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν αἱματηρά τις καταστροφὴ ἐνσκήψασα διαδίδει τὸν τρόμον μέχρι τῶν σπλάγχνων τῶν Ἀγγλικῶν ἀποικιῶν.

Ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας αἱ μεταξὺ τῶν ἰθαγενῶν καὶ τῶν ἐπισκεπτομένων αὐτοὺς σχέσεις ἔλαβον χαρακτῆρα ἐχθρικόν. Ὁ Ὁλλανδὸς Τασμάνος ὁ ἀνακαλύψας τὴν Τασμανίαν ἢ ἄλλως Βανδιεμενὴν Γῆν, ἀναχωρήσας ἐκ τῆς νήσου ταύτης, ἔφθασεν εἰς τὴν Νέαν Ζηλανδίαν τὸν Δεκέμβριον 1642 νῆσον ἐπίσης ἄγνωστον. Αἱ λέμβοι αὐτοῦ πεμφθεῖσα πρὸς ἐξέτασιν τῆς χώρας, ἐπέστρεψαν ἀκολουθούμεναι ὑπὸ μονοξύλων μακρῶν καὶ στενῶν, συνεχομένων ἀνὰ δύω, καὶ δι' ἀναγλυφῶν πλουσίων καὶ παραδόξων κεκοσμημένων κατὰ τὰς πλευρὰς καὶ τὰ ἄκρα, καὶ κωπηλατουμένων διὰ κωπῶν μήκους δύω μέτρων, καὶ φερόντων ἀνὰ δώδεκα ἕως τεσσαράκοντα ἄνδρας. Αὐτόχθονες καὶ

Εὐρωπαῖοι ἐθεώρησαν ἀλλήλους μετὰ δυσπιστίας καὶ περιεργείας· καὶ οἱ μὲν πρῶτοι ἐσάλπισαν διὰ τῆς θαλασσίας κόγχης, οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν διὰ τῆς σάλπιγκος· καὶ οὕτω διεστέλουν διστάζοντες ἑκατέρωθεν περὶ τοῦ πρακτέου· οἱ ἄγριοι δὲν ἤθελον νὰ πλησιάσωσι. Τότε ὁ Τασμάνος ὅστις εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ δύω πλοῖα ἀπέπεμψε πρὸς δοκιμὴν μίαν λέμβον μετὰ ἑπτὰ ἀνθρώπων ἀπὸ τὸ ἓν πλοῖόν του πρὸς τὸ ἕτερον, ἀλλὰ πάραυτα οἱ ἄγριοι ὥρμησαν ἐπὶ τὴν λέμβον μετὰ τοσαύτης ταχύτητος ὥστε τὴν ἀνέτρεψαν, καὶ ἐφόνευσαν διὰ τῶν ξοπλων των τέσσαρας ναῦτας, οἱ δὲ λοιποὶ τρεῖς ἐσώθησαν κολυμβῶντες. Παρευθὺς τότε τὰ τηλεβόλα τῶν πλοίων ἐπυροβόλησαν καὶ ἐφόνευσαν τινὰς ἐκ τῶν ἀγρίων· μετὰ δὲ τὴν ἐκδίκησιν ταύτην μὴ ἐλπίζοντες πλέον νὰ συνάψωσι φιλικὰς σχέσεις καὶ νὰ προμηθευθῶσι τροφὰς, οἱ Ὁλλανδοὶ ἀνεχώρησαν ἀπὸ τῆς παραλίας ταύτης, ἥτις ἐκ τοτε φέρει τοὔνομα *Κόλπος τῆς σφαγῆς*. Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ ἀνακάλυψις τῆς Νέας Ζηλανδίας.

Ὁ δὲ Κοὺκ καὶ ὁ Σουρβίλλης δὲν ἔτυχον κρείττονος ὑποδοχῆς μετὰ ἑκατὸν τριάκοντα ἔτη, καὶ τῷ 1772 ὁ Γάλλος πλοίαρχος Μαριὼ κατεσφάγη καὶ μέρος τοῦ πληρώματος αὐτοῦ, ἀφ' οὗ τοὺς ὑπεδέχθησαν εἰς τρόπον φιλικώτατον. Τὸ δ' ἐπιὸν ἔτος ὁ Φυρνὼ, διοικητὴς πλοίου ὅπερ ἐπὶ πολὺν χρόνον εἶχε συνοδεύσει τὸ τοῦ Κοὺκ, βλέπων ὅτι μία ἐκ τῶν λεμβῶν δὲν ἤρχετο, ἔστειλε πρὸς ζήτησίν του· ἰδόντες δὲ τὸ ὡπλισμένον πλοιάριον διευθυνόμενον πρὸς αὐτοὺς, οἱ ἄγριοι ἔφυγον πρὸς τὰ δάση. Τότε δὲ ἐπὶ τῆς ἐρήμου παραλίας εὗρον τὰ λείψανα τῆς λέμβου, εἶτα δὲ διάφορα ἱμάτια εὐρωπαϊκά· περαιτέρω δὲ εὑρίσκετο εἰκοσὰς καλαθίων τῶν μὲν περιεχόντων πτέριδας ἄλλων δὲ σάρκα ἀνθρωπίνην ὀπτήν. Μεταξὺ δὲ τῶν φρικωδῶν τούτων τεμαχίων χεὶρ τις ἔφερε τοὺς Χαρακτῆρας T. H. τουτέστι Thomas Hill (Θωμᾶς Χίλλ) ὅπερ ἦν τὸ ὄνομα ἑνὸς τῶν ναυτῶν. Εἶναι δὲ δίκαιον νὰ εἴπωμεν ὅτι εἰς τὰ πλεῖστα τῶν φρικωδῶν τούτων συμβάντων ἔδωκαν ἀφορμὴν αἱ ἀδικίαι καὶ βιαιοπραγίαι τῶν Εὐρωπαίων. Φερόμενος δὲ πρὸς τοὺς Ζηλανδοὺς δικαίως καὶ ἐπιεικῶς, καὶ παραβλέπων τὰς ἀντεκδικήσεις τὰς ὁποίας οὗτοι προσεδώκων, (διότι παρ' αὐτοῖς ὁ νόμος τῆς ἀνταποδώσεως τηρεῖται αὐστηρότατα) ὁ Κοὺκ εἰς τὸ τρίτον ταξείδιόν του κατώρθωσε νὰ προσοικειώσῃ τινὰς ἐκ τῶν φυλῶν αὐτῶν, καὶ ἐπέστρεψε λέγων ὅτι ἂν καὶ οἱ ἄνθρωποι οὗτοι εἶναι ἐχθροὶ αἱμοβόροι καὶ ἀδιάλλακτοι εἰς τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν, δύνανται ὅμως νὰ γίνωσι καὶ φίλοι ἀφωσιωμένοι καὶ γενναῖοι. Ἀφ' ἑτέρου δὲ καὶ οἱ Ζηλανδοὶ ἐσπούδασαν τοὺς Εὐρωπαίους καὶ ἠδυνήθησαν νὰ τοὺς ἐκτιμήσωσιν· ἔδειξαν εὐγνωμοσύνην διὰ τὰ φυτὰ καὶ τὰ ζῶα ἅτινα οὗτοι ἐδωρήσαντο εἰς τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ ἰδόντες ὅτι ἡ ὑπεροχὴ τῶν νεηλύδων συνίστατο κυρίως εἰς τὰ πυροβόλα οὐδενὸς ἐφείσθησαν ὅπως προμηθευθῶσιν αὐτὰ, καὶ κατ' ἀρχὰς ἔδιδον ἕως δώδεκα χοίρους καὶ ἑκατοντάδας καλαθίων γεωμήλων δι' ἓν πυροβόλον.

Ἀπὸ τοῦδε αἱ σχέσεις αὐτῶν ὑπῆρξαν πότε μὲν εὐνοϊκαὶ πότε δὲ ἐχθρικαί. Οἱ Ζηλανδοὶ ἀσμένως προσεφέροντο εἰς ἐμπόριον ἀνταλλαγῆς· ἀλλ' ἓν κτύπημα, εἰς φόνος ἐκ μέρους τῶν ναυτῶν κηταλιευτικῶν ἢ ἐμπορικῶν πλοίων, οἵτινες εἶναι πάντοτε πρόθυμοι εἰς ῥάξεις καὶ βιαιοπραγίας, παρεῖχον ἀμέσως ἀφορμὴν εἰς σειρὰν αἱματηρῶν πράξεων· ἀλλὰ καὶ ἐν τοιαύταις περιστάσεσιν ἐφείσθησαν πολλάκις τῆς ζωῆς τῶν λευκῶν καὶ ὑπάρχουσι δύω ἢ τρία παραδείγματα Εὐρωπαίων οἵτινες ὑποβληθέντες εἰς τὰς ἐγχαράξεις τοῦ δέρματος καὶ λοιπὰς συνηθείας τῶν Ζηλανδῶν, κατῴκησαν μεταξὺ αὐτῶν. Τὸν Ἰανουάριον 1826, ὁ πλοίαρχος Ἀμεριϊκανικοῦ τινος βρικίου, ἐμπορευόμενος εἰς τὰς νοτίους θαλάσσας προσωρμίσθη εἰς ἓν ἐκ τῶν ἀνατολικῶν παραλίων τῆς Νέας Ζηλανδίας· ἓξ ἄνθρωποι ἐλθόντες ἀνέβησαν εἰς τὸ πλοῖόν του ἐνδεδυμένοι ὡς ἰθαγενεῖς· ἀλλὰ πόσον ἐθαύμασεν ὅτε εἶδεν ἕνα ἐξ αὐτῶν ἔχοντα ξανθὴν κόμην καὶ δέρμα λευκὸν ὑπὸ τὰς ἐγχαράξεις αἵτινες ἐκάλυπτον αὐτό. « Ἰδοὺ καὶ Ζηλανδὸς λευκὸς, » ἀνεβόησεν, ἀλλὰ τότε ὁ ὑποτιθέμενος Ζηλανδὸς τῷ διηγήθη εἰς καθαρὰν Ἀγγλικὴν γλῶσσαν ὅτι εἶχε διαφύγει τὸν θάνατον ἐκ τῆς σφαγῆς τοῦ πληρώματος ἑνὸς πλοίου, καὶ ὅτι ἔκτοτε ἔζη μετὰ τῶν ἀγρίων. Προσέθηκε δὲ ὅτι οἱ ἄγριοι οὗτοι ἐσκόπευον νὰ λεηλατήσωσι τὸ βρίκιον, καὶ τὸν ἐσυμβούλευσε ν' ἀποπλεύσῃ ἀνυπερθέτως, παρακαλῶν αὐτὸν νὰ τὸν ἐπαγάγῃ ἀποπέμπων τοὺς πέντε συντρόφους του χωρὶς νὰ τοὺς βλάψῃ. Ἦσαν δὲ οὗτοι ὁ υἱὸς ἑνὸς ἀρχηγοῦ καὶ τέσσαρες δοῦλοι· ὁ δὲ Ἄγγλος ἦτο ὁ Ἰωάννης Ῥουθερφόρδος, τοῦ ὁποίου τὰ συμβάντα ἔκαμαν τοσοῦτον κρότον ἐν Ἀγγλίᾳ.

Ὁ Ῥουθερφόρδος εἶχεν ἐπιβιβασθῆ ἐπὶ τῆς *Ἀγνῆς*, πλοίου Ἀμεριϊκανικοῦ ἔχοντος πλήρωμα ἐκ δεκατεσσάρων ἀνδρῶν, διοικουμένου ὑπὸ τοῦ Ἀμεριϊκανοῦ πλοιάρχου Κοφφίνου, καὶ μετερχομένου τὸ ἐμπόριον τοῦ φλοιοῦ τῆς χελώνης καὶ τῶν μαργαριτῶν εἰς τὰς νήσους τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ. Προσεγγίσαν τὸ πλοῖον τοῦτο εἰς τὸ ῥύμιον τοῦ Ταμέσεως, ποταμοῦ ῥέοντος πρὸς βορρᾶν ἐν Ἐαχεῖνω-Μαουέ, τῇ νοτιωτάτῃ νήσῳ τοῦ συμπλέγματος ἐκείνου, τὸ πλοῖον ἐφέρθη ὑπὸ τοῦ ῥεύματος εἰς τὸ βορειότατον ἄκρον τῆς νήσου. Ἐνταῦθα δ' εὗρε μέγαν καὶ εὐρύχωρον κόλπον (ὅστις πιθανὸν ὅτι εἶναι ὁ ὑπὸ τοῦ Κοὺκ ὀνομασθεὶς Κόλπος τῆς Πενίας) ἐν τῷ ὁποίῳ ὁ πλοίαρχος ἠγκυροβόλησεν ἔχων μεγάλην ἀνάγκην ὕδατος. Μόλις δὲ προσωρμισθέντος αὐτοῦ, πλῆθος μονοξύλων ἔδραμον πανταχόθεν, κωπηλατουμένων ὑπὸ τριάκοντα περίπου κωπηλατῶν ἑκάστου, καὶ ταύτην μὲν τὴν ἡμέραν ὀλίγιστοι ἐκ τῶν ἀνδρῶν εἰσῆλθον εἰς τὸ πλοῖον, ἀλλ' αἱ γυναῖκες συνεσωρεύθησαν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος προσφέρουσαι ἑαυτὰς εἰς τοὺς ναύτας ἀντὶ οὐτιδανῆς ἀμοιβῆς, καὶ κλέπτουσαι πᾶν ὅ,τι ὑπέπιπτεν εἰς τὰς χεῖράς των.

Τὴν ἐπαύριον ἀρχηγός τις ὀνόματι Αἰμὴς προσῆλθεν εἰς τὸ Ἀμεριϊκανικὸν πλοῖον ἐπὶ πολεμικοῦ μονοξύλου ἑξήκοντα ποδῶν μήκους, μὲ πλήρωμα ἐξ ἑκατὸν ἀνδρῶν, καὶ φορτωμένον μὲ διάφορα σκεύη, ψιάθους καὶ ὅπλα, τὰ ὁποῖα ἔλεγεν ὅτι ἔφερε διὰ νὰ ἐμπορευθῇ. Μετά τινας ἀνταλλαγὰς ὁ πλοίαρχος ὅστις δὲν ἦτο ἄνευ ἀνησυχίας, φοβούμενος μήπως στερηθῇ μέρους τοῦ πληρώματός του, ἠρώτησε τὸν Αἰμὴν, διὰ σημείων ἂν ἤθελε ν' ἀναδεχθῇ νὰ τῷ προμηθεύσῃ ὕδωρ. Οὗτος δὲ συγκατένευσεν· ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ ἦλθε πλῆθος καὶ ἄλλων ἀγρίων φερόντων χοίρους καὶ ῥίζας πτερίδων.

Καὶ μέχρι μὲν τούτου οὐδὲν ἄλλο κακὸν ἔπαθον ἢ κλοπὰς ἐκ μέρους τῶν ἰθαγενῶν, οἵτινες εἶχον ἀφαιρέσει ἀπὸ τὸν πρύμνην μέρος τοῦ μολύβδου αὐτῆς, καὶ ἀπὸ μίαν λέμβον ὅλους τοὺς ἥλους της· ἀλλ' ἐν τούτοις ὁ πλοίαρχος ἐλογαριάζετο μετὰ τοῦ ἀρχηγοῦ διὰ τὸ προσενεχθὲν αὐτῷ ὕδωρ, δίδων αὐτῷ δύω πυροβόλα πυρίτιδα, καὶ μόλυβδον. Ὑπῆρχον δὲ ἤδη ἐντὸς τοῦ πλοίου ἰθαγενεῖς ὑπὲρ τοὺς τριακοσίους ὡπλισμένους διὰ *μερίων*· ὀνομάζουσι δὲ οὕτω ὅπλον τι πλακοειδὲς ἐκ λίθου πρασίνου, ἑνὸς ποδὸς μήκους, ἀπολῆγον ἐξ ἑνὸς μὲν εἰς λαβὴν, ἐξ ἄλλου δὲ εἰς δίστομον μάχαιραν, τὴν ὁποίαν οἱ ἄγριοι οὗτοι μεταχειρίζονται ἵνα πλήττωσιν ἐπὶ τοῦ ἰνίου καὶ τοῦ τραχήλου. Τὴν στιγμὴν ταύτην μεγάλα πυρὰ ἔλαμψαν ἐπὶ τῶν ὀρέων καὶ πλῆθη ἰθαγενῶν ἐφάνησαν ἐπὶ τῆς παραλίας. Ὁ πλοίαρχος μᾶλλον καὶ μᾶλλον περοβισμένος, διέταξε πρὸς ἀπόπλουν, οἱ ναῦται ἔδραμον ἐπὶ τῶν ἱστῶν καὶ δὲν ἔμενον ἐπὶ τοῦ καταστρώματος εἰμὴ ὁ πλοίαρχος, ὁ ναύκληρος καὶ ὁ μάγειρος, ὅτε αἴφνης ὁ Ζηλανδὸς ἀρχηγὸς ἠγέρθη ἐκ τῆς ψιάθου ἥτις τῷ ἐχρησίμευεν ὁτὲ μὲν ὡς χλαῖνα, ὁτὲ δὲ ὡς κάθισμα, καὶ σείων τὸ ῥόπαλόν του ἤρχισε νὰ ψάλλῃ ᾆσμα πολεμικόν.

Ἀναπηδήσαντες δὲ καὶ οἱ λοιποὶ κατὰ τὸ παράδειγμά του παρεδόθησαν εἰς ὄρχησιν μανιώδη. Εἷς δ' ἐξ αὐτῶν περάσας λαθραίως εἰς τὰ ὄπισθεν τοῦ πλοιάρχου, ὅστις ἐστρίζετο ἐπὶ τοῦ συντρόφου του, ἐπάταξεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τὸν ἐφόνευσεν· ὁ μάγειρος ἐζήτησε νὰ ὑπερασπισθῇ ἀλλὰ πάραυτα καὶ αὐτὸς ἐσφάγη, ὁ δὲ ναύκληρος προσπαθῶν ν' ἀναβῇ ἐπί τινος κλίμακος ἔλαβε πληγὴν ἐπὶ τοῦ ἰνίου ἥτις τὸν ἔκαμε νὰ πέσῃ, ἀλλὰ δὲν ἐφονεύθη παρευθὺς μετὰ δὲ ταῦτα τινὲς τῶν ἀγρίων ὥρμησαν εἰς τὴν θύραν τοῦ θαλάμου τοῦ πλοίου, ἐν ᾧ ἄλλοι ἀνέβαινον εἰς τὰ ἄρμενα διὰ νὰ καταβιβάσωσι τοὺς λοιποὺς τοῦ πληρώματος. Δύω ναῦται ἐῤῥίφθησαν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ τοὺς ἀνέλαβον τὰ μονόξυλα, οἱ δ' ἄλλοι δὲν ἔκαμον ἀντίστασιν ἀφαιρέσαντες δὲ ἀπ' αὐτῶν τὰς μαχαίρας καὶ ὅ,τι ἄλλο εἶχον τοὺς ἔδεσαν χεῖρας καὶ πόδας καὶ τοὺς ἐπεσώρευσαν ἐντὸς μονοξύλου μετὰ τῶν δύω πτωμάτων καὶ τοῦ ναυκλήρου, φρικωδῶς ὀλιμώζοντος. Τὸ μονόξυλον διευθύθη πρὸς τὴν ξηρὰν, καὶ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἀποβάσεως εἷς ἐκ τῶν ἀγρίων γονυπετὴς καὶ κύπτων ἐπὶ τοῦ νευκλήρου ἔλειχε τὸ αἷμα τὸ ὁποῖον ἔῤῥεεν ἐκ τῆς πληγῆς του· αἱ δὲ μείνασαι ἐπὶ τοῦ πλοίου γυναῖκες ἔκοψαν τὸν κάλων καὶ ῥιφθεῖσαι εἰς τὴν θάλασσαν ἐξῆλθον κολυμβῶντες· τὰ ἱστία εἶχον ἀποκόψει διὰ τῶν μερίων, καὶ τὸ πλοῖον ἀρεθὲν εἰς τὴν διάκρισιν τῶν ἀνέμων ἐξώκειλεν εἰς τὸ στόμιον μικροῦ τινος ποταμοῦ ὅπου κατελεηλατήθη.

Πρὸς τὸ ἑσπέρας τὰ πτώματα καὶ οἱ αἰχμάλωτοι δώδεκα τὸν ἀριθμὸν μετηνέχθησαν εἴς τι χωρίον ὀλίγον ἀπέχον τῆς θαλάσσης. Οἱ δ' ἐπιζῶντες προσεδέθησαν ἐκ τῶν χειρῶν ἕκαστος εἰς ἓν δένδρον, καὶ τὰ τρία πτώματα (διότι ὁ ναύκληρος εἶχεν ἤδη ἐκπνεύσει) ἐκρεμάσθησαν ἐκ τῶν πτερνῶν εἰς κλάδους δένδρων, ἵνα μὴ ἐγγίσωσιν αὐτοὺς οἱ κύνες Ἡ νὺξ ἦτο ζοφερὰ καὶ ἔβρεχε ῥαγδαίως· πυρὰ δὲ ἀνημμένη καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς παραλίας ἐχρησίμευσεν εἰς τὸ νὰ ὁδηγήσωσι τὰ μονόξυλα ἅτινα δὲν ἐγκατέλιπον τὸ πλοῖον εἰμὴ ὅτε πλέον δὲν εἶχεν ἀφεθῆ οὐδὲ καρφίον, καὶ τότε ἐπυρπόλησαν αὐτό. Τὴν ἐπιοῦσαν τὸ πρωὶ πέντε ἀρχηγοὶ, ἐν οἷς καὶ ὁ Αἰμὴς, ἀκολουθούμενος ὑπὸ πλήθους ἀνθρώπων ἐλθόντες ἐκάθισαν ἐν κύκλῳ ἐπί τινος ἐδάφους γυμνοῦ πλησίον τῆς παραλίας, καὶ ἤρχισαν τὰς συνδιασκέψεις των μὲ σφοδρᾶς χειρονομίας καὶ μακρὰς ἀγορεύσεις. Μετὰ ταῦτα ὁ Αἰμὴς ἦλθε πρὸς τὸν Ῥουθερφόρδον, ἔλυσεν αὐτὸν καὶ ἄλλον ἕνα, καὶ τοὺς ἔκαμε νὰ καθίσωσιν· ἔλαβον δὲ καὶ οἱ λοιποὶ τέσσαρες ἀρχηγοὶ ἕκαστος ἕνα ἄνδρα· εἶτα δὲ νεύσαντες πρός τινα τῶν ἰθαγενῶν ὅστις ἵστατο κατὰ μόνας τῷ εἶπον λέξεις τινάς· οὗτος δὲ λαβὼν πάραυτα τὴν ἀξίνην του ἐπλησίασεν εἰς τὰ δένδρα ὅπου ἓξ ἄνδρες ἔμενον προσδεδεμένοι, καὶ περιστρέψας τὸ ὅπλον του ἑξάκις κατέβαλεν ἕνα ἐξ αὐτῶν δι' ἑκάστου κτυπήματος. Οἱ ἄγριοι ἔκαμνον φρικώδεις μορφασμοὺς καὶ ἐκάγχαζον ἀκούοντες τὰς κραυγὰς καὶ τὰς αἰμωγὰς τῶν δυστυχῶν ἐκείνων, ἐν ᾧ ἄλλοι ἐξ αὐτῶν ἔπαλλον τὰ μαχαίρια αὐτῶν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν ἐπιλοίπων.

Περατωθείσης δὲ τῆς σφαγῆς ἔσκαψαν ἐκτὸς μεγάλας ὀπὰς ἑνὸς ποδὸς βάθους, τὰς ἐπλήρωσαν ξηρῶν ξύλων καὶ τὰς ἐκάλυψαν διὰ πλακῶν, ἐν τούτοις δὲ τινὲς ἐνησχολοῦντο εἰς τὸ νὰ διαμελίζωσι τὰ πτώματα. Ἀνάψαντες δὲ τὰ ξύλα τὰ ἐν ταῖς ὀπαῖς ἐπέθεσαν ἐπὶ τῶν πεπυρακτωμένων πλακῶν μέλη καὶ τεμάχια κρέατος πλύναντες αὐτὰ εἰς τὸν ποταμόν. Ἔπειτα δὲ οἱ ἄγριοι οὗτοι ἐκάθησαν κυκλοειδῶς ἐπὶ φύλλων σεσωρευμένων, καὶ ἤρξαντο τοῦ φρικώδους συμποσίου αὐτῶν. Ἐν ᾧ δὲ ἔτρωγον τὰ τέκνα αὐτῶν ἱστάμενα πέριξ αὐτῶν διεφιλονείκουν πρὸς ἄλληλα τὰ ἡμίβρωτα ὀστᾶ, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν ἐμαγείρευον ἰχθῦς καὶ ῥίζας πτερίδων διὰ τοὺς αἰχμαλώτους. Τὴν δ' ἐπιοῦσαν οἱ ἀρχηγοὶ καθήμενοι κυκλοειδῶς διέταξαν νὰ τοὺς φέρωσι μεγάλους κάδους ἐντὸς τῶν ὁποίων εἶχον παρασκευάσει τὰ ἐπίλοιπα πτώματα μὲ χοιρινὸν

καὶ γεώμηλα, καὶ διένειμον αὐτὰ εἰς τὸ πλῆθος. Ἔπειτα δὲ μετά τινας ἀνταλλαγὰς ἢ διανομὴν λαφύρων ἀπεχωρίσθησαν.

Τοιουτοτρόπως τέσσαρες τῶν συντρόφων τοῦ Ῥουθερφορδίου διεσκορπίσθησαν, καὶ οὐδέ ποτε πλέον δὲν ἠδυνήθη νὰ μάθῃ τι περὶ αὐτῶν.

Ὁ πέμπτος ἐξ αὐτῶν, τοῦ ὁποίου εἶχον φεισθῆ τῆς ζωῆς ἐπὶ ἓν ἔτος ἐθανατώθη ἐπὶ λόγῳ ὅτι συνέτεινε διὰ τῶν μαγειῶν του εἰς τὸν θάνατον γραίας τινὸς, μητρὸς ἑνὸς ἀρχηγοῦ· ἀλλὰ δὲν κατέφαγον αὐτόν· τὸ σῶμά του παρεδόθη εἰς τὸν Ῥουθερφόρδον ὅπως θάψῃ αὐτὸ κατὰ τὸ δοκοῦν. Ὁ δὲ ναύτης ἡμῶν οὗτος νέος ὢν τότε εἰκοσιτετραετὴς (ἡ καταστροφὴ συνέβη τὴν 7 Μαρτίου 1816) εἵλκυσε τὴν εὔνοιαν τοῦ Αἰμῆ, ὅστις περιέθαλψεν αὐτὸν καὶ τέλος τῷ ἔδωκε τὴν θυγατέρα του εἰς γάμον, ὑψώσας αὐτὸν εἴς τινα βαθμόν. Ἐκάλυψαν τὸ σῶμά του δι' ἐγχαράξεων, συνεμορφώθη μὲ τὰς ἕξεις καὶ τοὺς τρόπους τῶν ξενιζόντων αὐτὸν, καὶ συμμετέσχε τῶν ἔργων αὐτῶν καὶ ἀνεμίχθη εἰς τοὺς πολέμους των.

Τοιουτοτρόπως δὲ ἠδυνήθη νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὸ ἐνδότερον μέχρι τοῦ στενοῦ τοῦ Κοὺκ, ὅπερ χωρίζει τὴν Ἐαείνυ-Μαουὶ ἐκ τῆς μεγάλης νήσου Ἰαούαί-Πουναμοῦ. Ἐνταῦθα εἶδε τὸν περίφημον ἀρχηγὸν Πομαρὲ, ὅστις περιερχόμενος νικηφόρος τὴν νοτιοδυτικὴν παραλίαν τῆς νήσου ἐλεηλάτει καὶ ἐδῄου τὴν χώραν. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, μετὰ εὐτυχῆ ἐκστρατείαν οἱ φίλοι τοῦ Ῥουθερφόρδου ἔστελλον αὐτῷ καλάθια πλήρη ἐχθρικῆς σαρκὸς τοῦ ἐν τῷ πεδίῳ τῆς μάχης πεσόντων· οὗτος δὲ διένεμεν αὐτὰς εἰς τοὺς συντρόφους του, οἵτινες εὑρίσκουσι τὴν τροφὴν ταύτην χυλώδη, ἀβροτέραν τοῦ χοιρινοῦ.

Κατὰ τοὺς ποώτους μῆνας τῆς μετὰ τῶν ἀγρίων συμβιώσεώς του ὁ Ῥουθερφόρδος ἐπειράθη νὰ ὑπολογίσῃ τὸν χρόνον δι' ἐγκοπῶν ἐπὶ τοῦ ξύλου, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἔχασε τὸν ὑπολογισμόν του, καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ εὕρῃ αὐτὸν οὐδὲ διὰ τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν ἐγχωρίων, οἵτινες ὑπολογίζουσι κατὰ νύκτας, σελήνας, μῆνας, καὶ εἰς τὸ τέλος εἴκοσιν ἢ τριάκοντα τῶν περιόδων τούτων δὲν ἔχουσιν εἰμὴ ὑπολογισμοὺς πολλῷ ἀπέχοντας τῆς ἀκριβείας. Ὅτε τὸ Ἀμεριακανικὸν βρίκιον ἐπανήγαγε τὸν ναύτην τοῦτον, ἐξεπλάγη μαθὼν ὅτι εἶχον παρέλθει δέκα ἔτη ἀπὸ τῆς πρώτης σφαγῆς· διότι ὁ χρόνος δὲν τῷ ἐφάνη μακρὸς εἰς τὸ διάστημα τῆς αἰχμαλωσίας.

Ἡ αἰτία τῆς ἀνθρωποφαγίας τῶν Ζηλανδῶν ἐξηγήθη κατὰ διαφόρους τρόπους. Δὲν δύναταί τις νὰ ἀποδώσῃ τὴν φρικώδη ταύτην συνήθειαν εἰς ἐλλειψιν τροφῆς, διότι ἡ Νέα Ζηλανδία κειμένη μεταξὺ 34ο καὶ 47ο νοτίου πλάτους. ἀπολαύει εὐκρασεστάτου κλίματος· καὶ μολονότι στερεῖται τετραπόδων (ἐκτὸς τῆς κυναλώπεκος καὶ μεγάλων ποντικῶν), παράγει λαχανικὰ παντὸς εἴδους. Πρὸς δὲ τούτοις δὲν δύνανται οἱ Ζηλανδοὶ νὰ παραπονῶνται διὰ παντελῆ ἔλλειψιν τροφῶν ἀφ' οὗ ὁ Κοὺκ εἰσήγαγεν εἰς τὴν νῆσον αὐτῶν τοὺς χοίρους. Εἶναι πιθανώτατον ὅτι ἡ ἀνθρωποφαγία ἐπήγασεν ἐκ δεισιδαίμονός τινος τελετῆς, καὶ ὅτι διετηρήθη ὑπὸ τῆς λύσσης ἣν οἱ ἄγριοι οὗτοι δεικνύουσιν εἰς τοὺς πολέμους ἢ εἰς τὰς ἰδιωτικὰς μνησικακίας αὐτῶν.

Αἱ θρησκευτικαὶ δοξασίαι των εἶναι εἰσέτι ὀλίγον γνωσταί. Ὁ *Ἀτουᾶς παρ'* αὐτοῖς, ὡς καὶ ἐν διαφόροις ἄλλαις νήσοις νοτιωτέραις τοῦ Ὠκεανοῦ, παριστᾷ ἀνωτέραν τινὰ θεότητα, ἀσαφῶς ὡρισμένην, ὑπὸ τὴν ὁποίαν εἰσὶ κατατεταγμένοι βαθμιαίως δευτερεύοντες θεοὶ καὶ δαίμονες. Ὁ Ἀτουᾶς λαμβάνων ὁποιανδήποτε μορφὴν, ἀλλὰ πρὸ πάντων τὴν τῆς σαύρας, ἀναγγέλλει τὴν παρουσίαν του διά τινος ὑποκώφου καὶ ἐλαφροῦ συριγμοῦ, τὸν ὁποῖον οὐδεὶς ἄλλος αἰσθάνεται πλὴν τοῦ ἱερέως ἢ *ταμουγκᾶ*. Οὗτος δὲ κατευνάζει τοὺς ἀνέμους, προλαμβάνει τὰς καταιγίδας, καὶ ἐπαγρυπνεῖ εἰς τὴν αὐστηρὰν τήρησιν τοῦ *τεμποῦ ἢ τεπωῦ* εἴδους δεισιδαιμονίας κοινῆς εἰς τὰς πλείστας ὠκεανίους φυλάς.

Οἱ Ζηλανδοὶ παραδέχονταί πως τὴν ὕπαρξιν ψυχῆς ἢ πνεύματος, *Οὐΐ δουᾶ*, διαφόρου τοῦ σώματος, καὶ διὰ παραδόξου ὁμοιότητος δοξασίας πάλαι ποτε κοινῆς εἰς Εὐρωπαϊκὰς φυλὰς πιστεύουσιν ὅτι εἰς τὰς οὐρανίους μονὰς αἱ ψυχαὶ διάγουσι τὸν χρόνον αὐτῶν ἐν μάχαις καὶ συμποσίοις. Περὶ δὲ τῆς δημιουργίας τοῦ παντὸς, συνέλαβον ἰδέαν λίαν ἀλλόκοτον. Εἷς ἐκ τῶν μύθων αὐτῶν διηγεῖται ὅτι ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ συνείχοντο ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐνηγκαλισμένοι, εἰς τρόπον ὥςε τὸ φῶς ἀποκλεισθὲν διὰ τοῦ ἐναγκαλίσματος αὐτῶν δὲν ἠδύνατο νὰ φωτίζῃ τὸν κόσμον. Εἷς δ' ἐκ τῶν υἱῶν αὐτῶν, *Ἰάνα Μαγουτᾶ*, ὁ πατὴρ τῶν δασῶν, δι' ἀγῶνος ἰσχυροτάτου ἀπωθῶν τὴν μὲν διὰ τοῦ ποδὸς τὸν δὲ διὰ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, ἀπεχώρησε τοὺς ἀκορέστους γονεῖς του. Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ ἀνεστέναξαν, καὶ οἱ Ζηλανδοὶ λέγουσιν ἕν τινι μύθῳ πλήρει ποιήσεως ὅτι ἡ γῆ ἐνθυμουμένη τὸ ἐναγκάλισμα τοῦτο, ἐκφράζει τὴν λύπην της ἀναπέμπουσα τοὺς στεναγμούς της πρὸς τὸν οὐρανὸν ἐν εἴδει ὁμίχλης· καὶ ὅτι ὁ οὐρανὸς ἐπιχύνει τὰ δάκρυά του εἰς τὸ στῆθος τῆς φίλης συζύγου του ἐν εἴδει δρόσου.

Οἱ ἄγριοι οὗτοι, ἐκτός τινων θρησκευτικῶν ῥυθμῶν δὲν γνωρίζουσιν ἄλλο εἰμὴ πολεμικὰ ᾄσματα καὶ πολεμικὰς ὀρχήσεις· ἀρχίζουσι δὲ τὰς μάχας των διὰ κραυγῶν καὶ συστροφῶν αἵτινες διεγείρουσι τὴν λύσσαν. Μουσικὰ δὲ ὄργανα ἔχουσιν εἶδος ναυτικῆς σάλπιγγος, καὶ διάφορα εἴδη αὐλῶν ἐχόντων ἀριθμόν τινα ὀπῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἐμφυσῶντες ἐξάγουσιν ἤχους ὑποκώφους καὶ κακοφώνους. Ἡ γλῶσσα ὅμως αὐτῶν τὴν ὁποίαν τινὲς Ἄγγλοι ἱεραπόστολοι ἐσπούδασαν κατὰ βάθος, δὲν στερεῖται ἁρμονίας, καὶ φαίνεται εὐμοιροῦσα ῥητορικῶν σχημάτων, ἐὰν πρέπῃ νὰ κρίνωμεν ἐκ τῶν ἐντυπώσεων τὰς ὁποίας κάμνουσιν αἱ δημαγορίαι τῶν ἀρχηγῶν ἐπὶ τῶν προσώπων τῶν πολεμιῶν

οἵτινες περικυκλοῦσιν αὐτούς. Λέγουσιν ὅτι ὁ ἀσπασμὸς τῶν Ζηλανδῶν συνίσταται εἰς τὴν τριβὴν τῆς ῥινὸς, ὡς καὶ παρὰ τοῖς Πολυνησίοις. Ἡ πολυγαμία ἐπικρατεῖ καὶ εἰς τὰς νήσους ταύτας, ἡ δὲ μοιχία τιμωρεῖται αὐστηρῶς, ἀλλὰ κατὰ παράδοξον ἀντίφασιν, ὡς εἴδομεν ἤδη, αἱ νεάνιδες δύνανται ἐλευθέρως νὰ προσφέρωσιν ἑαυτὰς οἷς ἂν βούλωνται μέχρι τῆς στιγμῆς τοῦ γάμου. Αἱ γυναῖκές εἰσιν ἧττον ὡραῖαι καὶ ἧττον εὔρωστοι τῶν ἀνδρῶν· αὗται δὲ, ὡς καὶ παρὰ πᾶσι τοῖς ἀγρίοις, ἐπιφορτίζονται τὰ ἐπίπονα ἔργα· δὲν ἐπιτρέπεται εἰς αὐτὰς τὸ *μόκοι*, ὅπερ ἐστὶν αἱ βαθεῖαι καὶ περιπεπλεγμέναι ἐγχαράξεις, αἵτινες καλύπτουσαι τὰ πρόσωπα τῶν πολεμιστῶν μαρτυροῦσι διὰ τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν τὴν ἀξίαν καὶ τὸν στρατιωτικὸν βαθμὸν ἑκάστου ἐξ αὐτῶν. Οἱ Ζηλανδοὶ εἶναι περιεργότεροι καὶ μᾶλλον φιλόπονοι τῶν ἀγρίων ἐν γένει. Τὰ ἐπὶ ξύλου ἢ ὀστοῦ ἀνάγλυφά των εἶναι πλουσιωτάτης λεπτομερείας καὶ τελειότητος τοσοῦτον μᾶλλον θαυμαστὰ ὅσον ἡ χρῆσις τοῦ σιδήρου παρ' αὐτοῖς δὲν χρονολογεῖται εἰμὴ ἀπὸ τῆς μετὰ τῶν Εὐρωπαίων σχέσεως αὐτῶν· πρὶν δὲ τούτου δὲν εἶχον εἰμὴ ἐργαλεῖα ἐξ ὀστράκων καὶ λίθων. Δὲν ἔδειξαν δὲ ἀντιπάθειαν πρὸς τὴν θαλασσοπλοΐαν, ἀλλὰ πλεῖστοι ἐξ αὐτῶν ὑπῆγαν προθύμως εἰς ἐπίσκεψιν τῶν ἀγγλικῶν πόλεων τῆς Αὐστραλίας, καὶ ἀκροῶνται μετὰ προσοχῆς καὶ νοημοσύνης σπανίας εἰς τοὺς ἀγρίους τὰς περὶ Εὐρώπης διηγήσεις.

Τοιοῦτοί εἰσιν οἱ ἄνθρωποι ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁποίων ὁ ἀεὶ πλημμυρῶν Ἀγγλικὸς πολιτισμὸς, ἐσύστησεν ἀποικίας πρό τινων ἐτῶν. Ἐν ἔτει 1840 ἡ Νέα Ζηλανδία ἐπισήμως καταληφθεῖσα ἐγένετο ἡ τρίτη διαίρεσις τῆς Ἀουστραλασίας.

(Ἐκ τῆς Revue des deux Monder.)

ΑΡΑ ΕΝΕΡΓΟΥΝΤΑΙ ΤΑ ΔΕΟΝΤΑ;

Πολλάκις ἀναλογιζόμενος τὴν ἠθικὴν καὶ διανοητικὴν κατάστασιν ἡμῶν ἐπρότεινα εἰς ἐμαυτὸν σπουδαίαν ἐρώτησιν ταύτην· ἀλλὰ φεῦ, τὴν ἐξ ὅσων βλέπω καὶ ἀκούω πείθομαι ὅτι ἐὰν ὑπῆρχε παρ' ἡμῖν ἡ δέουσα ἀγαθὴ προαίρεσις μείζονα τῶν ὑπαρχόντων ἠδύναντο κατορθοῦσθαι. Φίλτατοι συμπολῖται, γινώσκομεν ἅπαντες ἢ τοὐλάχιστον οἱ πλεῖστοι ὅτι ἡ εὐημερία καὶ ἐθνικὴ ἡμῶν σωτηρία ἐκ τῆς κατὰ Χριστὸν Ἰησοῦν ἀγωγῆς καὶ ἐκ τῆς διανοητικῆς ἡμῶν ἀναπτύξεως ἐξαρτᾶται, καὶ ὅμως ῥίψατε τὰ βλέμματα ὑμῶν ἐπὶ τῆς κατασάσεως τοῦ λαοῦ καὶ ἴδετε ἂν οἱ πολλοὶ, οἵτινες κυρίως ἀποτελοῦσι τὴν βάσιν, τὰ θεμέλια τῆς κοινωνίας παντὸς ἔθνους, ἴδετε λέγω ἂν οὗτοι ἀξιοῦνται τοιαύτης ἀγωγῆς, καὶ τόσης τοὐλάχιστον διανοητικῆς ἀναπτύξεως ὅσην ἀπολύτως χειάζονται καὶ οἱ τῆς ἐσχάτης τάξεως ἄνθρωποι. Λυπηρὸν, λυπηρότατον τῷ ὄντι εἶναι νὰ βλέπῃ τις εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως πλῆθος ῥυπαρῶν καὶ ῥακενδυτῶν παίδων περιφερομένων καὶ ἐν ἀργίᾳ διατελούντων τὸ πλεῖστον ἢ τὸ ὅλον τῆς ἡμέρας, καὶ εἰς πᾶν εἶδος κακίας μυουμένων· ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ ἔχωμεν ἱκανὸν ἀριθμὸν σχολείων ἅπαντ ἀγοῦ τῆς πόλεως ἵνα φοιτῶσιν ἐν αὐτοῖς ὑπὸ τῶν γονέων καὶ τοῦ κλήρου ἀναγκαζόμενοι. Λέγομεν δὲ καὶ τοῦ κλήρου διότι ἐν τῇ παρούσῃ καταστάσει ἡμῶν ὁ κλῆρος ὀφείλει νὰ ἐξασκῇ ἐπιρροὴν σωτήριον ἐπὶ τοῦ λαοῦ, προτρέπων αὐτὸν εἰς τὸ καλὸν καὶ ἐκ τοῦ ἄμβωνος καὶ ἐν ταῖς κατ' οἶκον ἐπισκέψεσιν· εἰδὲ μὴ πολλὰ ὀλίγον χρησιμεύει εἰς τὴν κοινωνίαν ὁ κλῆρός μας ἐν ὅσῳ παραγνωρίζει τὸν προορισμόν του, καὶ τὰ καταγώγια τῆς ἀργίας καὶ διαφθορᾶς, τὰ καφενεῖα καὶ καπηλεῖα θέλουν πληροῦσθαι ἀεὶ ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἑσπέρας ἀργῶν κηφήνων τῆς κοινωνίας χαρτοπαικτῶν καὶ μεθύσων, καὶ θέλουν παρέλθει πολλοὶ αἰῶνες πρὶν ἢ καὶ οἱ χειρώνακτες ἡμῶν, σώφρονες καὶ ἐγκρατεῖς γενόμενοι καὶ τῶν ἀναγκαίων γραμμάτων κάτοχοι, θέλουν δαπανᾷν τὰς ὥρας τῆς ἀργίας αὐτῶν εἰς τερπνὰ καὶ ὠφέλιμα ἀναγνώσματα.

Ἡμέραν τινὰ τοῦ παρελθόντος θέρους ἐν ᾧ ἦν ἐλλιμενισμένη ἐν τῷ λιμένι τῆς πόλεως ἡμῶν Ἀμεριακανική τις φρεγάτα, συνέβη νὰ εὑρεθῶ ἔν τινι βιβλιοπωλείῳ καθ' ἣν στιγμὴν ἁπλοῦς ναύτης τοῦ πλοίου τούτου εἰσελθὼν ἐζήτησε ν' ἀγοράσῃ Ἀγγλικὰ βιβλία· ὁ δὲ βιβλιοπώλης δοὺς αὐτῷ ἐκ τῶν ὅσα εἶχε, μυθιστορήματα δηλαδὴ καὶ ἄλλα διάφορα τερπνὰ βιβλία, ἔδωκεν αὐτῷ καὶ βιβλίον τι περιέχον φιλοσοφικὰ δοκίμια τοῦ Μακωλάη. Φαντάσθητε φίλοι ἀναγνῶσται ὁπόσον ἐθαύμασα ὅτε εἶδον τὸν ἁπλοῦν ναύτην προτιμήσαντα τὸ τελευταῖον τοῦτο, καὶ ἀγοράσαντα αὐτό. Μακάριον τὸ ἔθνος ἐκεῖνο οὗ καὶ οἱ ναῦται καὶ οἱ γεωργοὶ, καὶ οἱ σκυτεῖς δύνανται, ἂν ὄχι νὰ ἐντέρπωνται εἰς φιλοσοφικὰς διατριβὰς, τοὐλάχιστον ν' ἀναγινώσκωσι καὶ νὰ γινώσκωσιν ἃ ἀναγινώσκουσιν.

Μεγάλως ἐχάρην ἐσχάτως ἰδὼν ἐν ταῖς στήλαις τῆς φίλης Ἀμαλθείας ἄρθρον τοῦ ἀξιοτίμου συμπολίτου ἡμῶν Κυρίου Χ. Βενάρδου, δι' οὗ τροτρέπει τοὺς φίλους τῶν καλῶν Σμυρναίους εἰς σύστασιν ὀρφανοτροφείου· ἔτι δὲ μᾶλλον ἐχάρην μαθὼν ὅτι ἡ πρότασις αὕτη ἤχησε καλῶς εἰς τὰ ὦτα τῶν συμπολιτῶν ἡμῶν πάσης τάξεως, καὶ ὅτι ἐλπίζεται ἡ πραγματοποίησις τοῦ σχεδίου τούτου. Καὶ διὰ τί ὄχι; Εἴπομεν ὅτι ὑπαρχούσης τῆς ἀγαθῆς προαιρέσεως τὰ πάντα κατορθοῦνται. Ὁ πενέστατος τῶν πολιτῶν οἰκονομῶν 3 λεπτὰ καθ' ἑκάστην θέλει ἔχει 1095 λεπτὰ κατ' ἔτος, τοὐτέστι 10»95 δραχμὰς νὰ συνεισφέρῃ ὑπὲρ τοῦ ὀρφανοκατ' ἔτος καὶ ἐὰν ὑποτεθῶσι 30,000 ἀνθρώπων τροφείου δυναμένων νὰ συνεισφέρωσι τὸ ποσὸν τοῦτο κατ' ἔτος θέλομεν ἔχει δραχ. 328,500! Ἰδοὺ λοιπὸν τίνι τρόπῳ ἐξ ἐλαχίστων γίνονται μέγιστα!

ΤΟ ΙΤΑΛΙΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ.

Ἐπειδὴ ἀπό τινος ἤδη χρόνου τὰ Ἰταλικὰ πράγματα ἐπασχολοῦσι τὴν προσοχὴν τοῦ κοινοῦ, ἴσως δὲν εἶναι πάντη ἄσκοπον νὰ εἴπομεν λέξεις τινὰς

ΑΔΙΕΥΣ ΙΤΑΛΟΣ.

εἰς ἐκείνους τῶν ἀναγνωστῶν ἡμῶν οἵτινες ἀγνοοῦσι τὰ αἴτια τοῦ ζητήματος τούτου.

Ἀπὸ πολλῶν αἰώνων ἡ ὡραία αὕτη γῆ ὑπῆρξε τὸ μῆλον τῆς ἔριδος εἰς τὰ Εὐρωπαϊκὰ κράτη. Μετὰ τὴν μεγάλην ἐπανάστασιν τῆς Γαλλίας ὁ Γαλλικὸς στρατὸς εἰσέβαλεν εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ ἐξήσκει ἐπ' αὐτῆς στρατιωτικὴν ἐξουσίαν, ἐνῷ ἐξ ἄλλου μέρους ἡ Βενετία εἶχε καταστῆ Αὐστριακὴ ἐπαρχία. Ναπολέων ὁ πρῶτος ἐσύστησε βασίλειον συγκείμενον σχεδὸν ἐκ τοῦ ἑνὸς τρίτου τῆς Ἰταλίας, τὸ ἄλλο τρίτον προσήρτησεν εἰς τὴν Γαλλικὴν αὐτοκρατορίαν, καὶ τὴν Νεάπολιν ἔδωκεν εἰς τὸν γαμβρόν του Μουράτον. Ἐν ἔτει 1814 οἱ Γάλλοι ἐξεκένωσαν τὴν Ἰταλίαν, ἀλλ' ἡ Ἐνετία ἔμεινεν ὑπὸ τὴν Αὐστρίαν, ἡ δὲ Γένουα προσηρτήθη εἰς τὸ Σαρδικὸν βασίλειον· τοῦτο δὲ καὶ αἱ δύο Σικελίαι (τουτέστι τὸ βασίλειον τῆς Νεαπόλεως) ἀποτελοῦσι νῦν τὰ δύο ἰσχυρότατα κράτη τῆς Ἰταλίας, ὁ δὲ Πάπας καὶ ἡ Τοσκάνη ἕπονται τούτοις κατὰ τὸ μεγαλεῖον.

Πρὸ τοῦ 1814-1815 ἡ Αὐστρία εἶχεν ἀποστερηθῆ τινων ἐκ τῶν Ἰταλικῶν κατακτήσεων αὐτῆς, ἀλλὰ διὰ τῶν συνθηκῶν τῶν ἐτῶν τούτων ἀπεζημιώθη πλουσιοπαρόχως. Ἀκολούθως ὅμως ἡ Αὐστρία ὑπερπηδήσασα τὰ ἑαυτῆς ὅρια ἐξήσκει ἔνοπλον ἐπιρροὴν ὑπὲρ τοῦ συμφέροντος τῶν δεσποτῶν καὶ τοῦ δεσποτισμοῦ, καὶ ἐκυβέρνα κακῶς τὰς Ἰταλικὰς κτήσεις της, ἐνῷ ὁ Γαλλικὸς στρατὸς ἐφρούρει εἰς τὴν Παπικὴν ἐπικράτειαν· ὁ δὲ νῦν πόλεμος ἐπήγασεν ἐξ αἰτίων, ἅτινα ὁ λόρδος Ἰωάννης Ῥοῦσσελ περιγράφει ὡς ἑξῆς. « Ἡ Αὐστρία ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐξήσκησεν ἄδικον καὶ ἐπιβλαβῆ ἐπιρροὴν ἐν Ἰταλίᾳ· διότι ὁσάκις μονάρχης τις ἐζήτησε παρὰ τῆς Αὐστρίας βοήθειαν πρὸς ὑποστήριξιν τῆς κακῆς κυβερνήσεώς του ἡ βοήθεια αὕτη ἐδόθη πάντοτε δι' ἐνόπλου δυνάμεως. Ὡς φαίνεται, κατὰ τὴν γνώμην τῆς Αὐστρίας ἐν Ἰταλίᾳ δὲν ὑπῆρχον εἰκοσιπέντε ἑκατομμύρια λαοῦ, ἀλλὰ μόνον πέντε ἄτομα οἵτινες ἦσαν ἄξιοι προστασίας, καὶ ὁποιοσδήποτε ἐκ τῶν πέντε τούτων εἴτε ὁ βασιλεὺς τῆς Νεαπόλεως εἴτε ὁ μέγας δοὺξ τῆς Τοσκάνης ἢ ὁποιοσδήποτε ἄλλος ἐξ αὐτῶν ἐπροσπάθει νὰ καταστρέψῃ τοὺς ἐλευθέρους θεσμοὺς καὶ νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸν δεσποτισμόν, εἶχε τὴν βοήθειαν τῆς Αὐστρίας πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ σκοποῦ του. Ἡ δὲ διαγωγὴ αὕτη ἐνέπνευσε βαθεῖαν ἀγανάκτησιν καὶ σφοδρὸν μῖσος κατὰ τῆς Αὐστρίας δι' ὅλης τῆς Ἰταλίας. Τί λοιπὸν ἀπῄτησεν ἡ Σαρδηνία; Οὐ μόνον τὴν κατάπαυσιν τῆς Αὐστριακῆς ἐπεμβάσεως, ἀλλὰ καὶ μεταβολὴν εἰς τὴν κυβέρνησιν τῆς Λομβαρδίας. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Λομβαρδία ἀνῆκεν εἰς τὴν Αὐστρίαν κατὰ τὰς συνθήκας, ἡ δὲ κατοχὴ αὐτῆς δὲν ἀμφισβητεῖτο ὑπὸ ἐσωτερικῶν ταραχῶν, οὐδεμία ἄλλη δύναμις δὲν ἐδικαιοῦτο νὰ ὑπαγορεύσῃ εἰς τὴν Αὐστρίαν τὴν διαγωγήν της ὡς πρὸς τὴν Λομβαρδίαν, καὶ οὐδὲ νὰ μεσολαβήσῃ διὰ τῶν ὅπλων ὅπως ἀναγκάσῃ αὐτὴν νὰ μεταβάλῃ τὸ κυβερνητικὸν σύστημά της. » Καὶ τοιαῦτα μὲν φρονεῖ ἡ Αὐστρία, ἀλλ' οὐχ οὕτως ἔδοξε τῇ Γαλλίᾳ καὶ τῇ Σαρδηνίᾳ. Ἔσυραν λοιπὸν τὴν σπάθην, καὶ εἴθε ἡ θεία Πρόνοια νὰ δοξάσῃ τὰ ὅπλα τῶν ὑπὲρ τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἀνθρωπότητος ἀγωνιζομένων.

ΚΟΜΦΟΥΚΙΟΣ

Κομφούκιος (Confucius ἢ Konfutzée) ὁ μέγας φιλόσοφος, πολιτικὸς καὶ νομοθέτης τῶν Σινῶν, εἰς ὃν ἀνακεφαλαιοῦται ὁλόκληρος ἡ παλαιὰ καὶ νεωτέρα Σινικὴ φιλολογία, ὁλόκληρος ἡ θρησκεία, ἡ λογική, ἡ φιλοσοφία, ἡ πολιτικὴ καὶ ἡ νομοθεσία 400,000,000 ἀνθρώπων (κατὰ τὴν Πανδώραν φυλλ. 217 τόμ. Γ.), ὁ Κομφούκιος, λέγομεν, ἐγεννήθη ἀπὸ φυλὴν εὐγενῆ, ἧς ἡ γενεαλογία ἀνατρέχει μέχρι τοῦ 2250 ἔτους Π. Χ. Εἴπομεν ἀπὸ φυλὴν εὐγενῆ, διότι ἡ δημοκρατικὴ ἰσότης τῶν Σινικῶν θεσμῶν δὲν ἀποκλείει τὸ σέβας καὶ τὴν αὐθεντικότητα τῶν γενεῶν εἰς τόπον, ὅπου τὰ πάντα θεμελιοῦνται ἐπὶ τοῦ πατρικοῦ ἀξιώματος (l'autorité du père) καὶ ἐπὶ τῆς λατρείας τῆς οἰκογενείας πρὸς τοὺς προγόνους αὐτῆς.

Ὁ Κομφούκιος κατήγετο μάλιστα ἀπὸ φυλήν, ἥτις παρέσχε βασιλεῖς εἰς ἓν τῶν βασιλείων τῶν ἀπαρτιζόντων τότε τὴν μοναρχικὴν ὁμοσπονδίαν τοῦ Σινικοῦ κράτους, ὅπερ δὲν ἦτον ἀκόμη συσσωματωμένον εἰς μίαν καὶ μόνην κυβέρνησιν.

Ὁ πρὸς μητρὸς αὐτοῦ πάππος εἶχε τρεῖς θυγατέρας· τὴν μίαν ἐξ αὐτῶν ἐζήτησεν εἰς γάμον ὁ διοικητὴς τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης, ἀνὴρ ἤδη προβεβηκώς. Ὁ πατήρ, λέγει ὁ Σῖνος ἱστορικός, συγκαλέσας τὰς θυγατέρας αὐτοῦ εἶπε πρὸς αὐτάς· « ὁ διοικητὴς τοῦ Τσέου (Tseou) μοὶ παρέχει τὴν τιμὴν τοῦ νὰ συνάψῃ συνοικέσιον μετὰ τῆς οἰκογενείας μου καὶ ζητεῖ τὴν μίαν ἐξ ὑμῶν εἰς γάμον. Δὲν σᾶς ἀποκρύπτω, ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἔχει ἀνάστημα πελώριον καὶ πρόσωπον οὐδόλως ἐπαγωγόν, ὅτι εἶναι αὐστηρὸς τὸ ἦθος καὶ δὲν ἀνέχεται τὴν ἀντιλογίαν, τέλος ὅτι καὶ ἡ ἡλικία του εἶναι προβεβηκυῖα. Ἰδοὺ, θυγατέρες μου, τὸ δεινὸν τῆς θέσεώς μου καὶ συμβουλεύσατέ μοι πῶς ὀφείλω νὰ πράξω, ἵνα ὑπεκφύγω τὴν τρόταισιν ταύτην. Δὲν προτίθεμαι νὰ σᾶς βιάσω, ἀλλὰ σᾶς προσκαλῶ νὰ μοὶ εἴπητε ἀπαρακαλύπτως τὸ φρόνημά σας. Σᾶς λέγω τέλος ὅτι ὁ Χοῦ-Λεάγγ-Χό (Chou Feang Ho) ἀπαριθμεῖ μεταξὺ τῶν προγόνων του αὐτοκράτορας καὶ βασιλεῖς, καὶ ὅτι κατάγεται κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν ἀπὸ τὸν σοφὸν Τσέγγ-Τάγγ (Tcheng Tang), θεμελιωτὴν τῆς δυναστείας τῶν Χάγγ (Chang.) »

Ἀφοῦ ὁ πατὴρ κατέπαυσε τὸν λόγον, αἱ τρεῖς νεάνιδες ἐθεώρησαν σιωπῶσαι ἀλλήλας ἐπί τινα χρόνον· τέλος ἡ νεωτέρα βλέπουσα, ὅτι αἱ ἀδελφαί της ἐβράδυνον ν' ἀποκριθῶσι, ἔλαβε τὸν λόγον καὶ εἶπε· « ἀγαπητὲ πάτερ, θὰ σοὶ ὑπακούσω καὶ θὰ νυμφευθῶ τὸν γέροντα, τὸν ὁποῖον προτείνετε εἰς ἡμᾶς. Δὲν δυσαρεστοῦμαι οὐδαμῶς διὰ τοῦτο καὶ περιμένω εὐσεβάστως τὰς διαταγάς σου. » Ναί, κόρη μου, ἀπεκρίθη ὁ πατήρ, θὰ τὸν νυμφευθῇς· γνωρίζω τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν γενναιότητά σου, θὰ ἀποτελέσῃς τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ συζύγου σου, καὶ θὰ διατελῇς καὶ σὺ αὐτὴ οὖσα εὐδαίμων μεταξὺ ὅλων τῶν μητέρων. »

Τοῦ συνοικεσίου τούτου καρπὸς ὑπῆρξεν ὁ Κομφούκιος γεννηθεὶς τὸ 551 Π. Χ. περὶ οὗ προεῖπον εἰς τὴν μητέρα οἱ ἀγαθοὶ δαίμονες τῆς οἰκογενείας, ὅτι ἔμελλε νὰ ᾖναι παιδίον καθαρὸν ὡς ὁ κρύσταλλος καὶ ὅτι ἔμελλε νὰ καταστῇ βασιλεὺς ἄνευ στέμματος καὶ ἄνευ βασιλείου. Ὅθεν ἐνόησαν ὅτι ἡ βασιλεία αὕτη ἔμελλε νὰ ᾖναι οὐχὶ κοσμική, ἀλλὰ βασιλεία τοῦ πνεύματος στηριζομένη εἰς τὸ κράτος τοῦ ὀρθοῦ λόγου.

Ἀπὸ τῆς γενέτης του αὐτῆς ἡ φιλόστοργος δεισιδαιμονία τῶν γονέων του διεῖδεν ἐν αὐτῷ τὴν εὔνοιαν τοῦ Οὐρανοῦ καὶ διέκρινε χαρακτῆρας μελλούσης εὐφυΐας καὶ συνέσεως· ὁ ἐπισημότερος δὲ τῶν αἰώνων τούτων κατὰ τοὺς συγχρόνους ἱστορικοὺς ἦτον ἀπόφυσίς τις πρὸς τὸ ἄνω μέρος τῆς κεφαλῆς, σημεῖον ὅπερ καὶ τὴν σήμερον οἱ φρενολόγοι θεωροῦσιν ὡς φυσικὴν προδιάθεσιν τῶν νοερῶν ὀργάνων πρὸς τὴν μελέτην τῶν οὐρανίων, πρὸς τὴν εὐσέβειαν καὶ πρὸς τὴν ἀρετήν, ἧς ἡ εὐσέβεια εἶναι τὸ πρῶτον ἐλατήριον.

Ὁ παῖς ἀπώλεσε τὸν γέροντα πατέρα του τρία ἔτη μετὰ τὴν γέννησίν του, ἡ δὲ ἐνάρετος αὐτοῦ μήτηρ ἀπεφάσισε νὰ διαμείνῃ χήρα, ἵνα παραδοθῇ ἀπερισπάστως εἰς τὴν ἀγωγὴν τοῦ υἱοῦ της. Ἑπταετῆ γενόμενον ἐνεπιστεύσθη αὐτὸν εἰς ἄνδρα σοφὸν ἐγγεγηρακότα ἐν τῇ ἐπιστήμῃ καὶ τῇ φιλοσοφίᾳ, τοῦ ὁποίου κατεστάθη ὁ ἐπιστήθιος μαθητής. Τοῦ νέου Κομφουκίου ἡ εἰς τὴν σπουδὴν ἀφοσίωσις, ἡ ταχεῖα πρόοδος, ἡ εὐπείθεια, ἡ μετριότης, ἡ πραότης τοῦ χαρακτῆρος, ἡ χάρις τῆς ὁμιλίας καὶ τῆς συμπεριφορᾶς ἐγένοντο ὁ τύπος καὶ ὁ ὑπογραμμὸς τῆς διαγωγῆς τῶν συσχολαστῶν του· ὅθεν καὶ ὁ διδάσκαλος ἐπαξίως τιμῶν

αὐτὸν τῷ ἀνέθηκεν τὴν διδασκαλίαν εἰς τοὺς μαθητὰς τοὺς νεωτέρους αὐτοῦ κατὰ τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν ἐπ' αὐτῶν ἐπαγρύπνησιν. Ὁ Κομφούκιος ἤρξατο οὕτω νὰ διδάσκῃ διδασκόμενος, ἀλλ' ἔπραττε τοῦτο τόσον προφυλαττόμενος ἀπὸ τὸν φθόνον καὶ τὴν ἔπαρσιν τῶν κατωτέρων του, ὥστε οὗτοι οὐ μόνον συνεχώρησαν αὐτῷ τὴν ὑπεροχήν του, ἀλλὰ καὶ ἠγάπησαν τὴν ἐν αὐτῷ ἔξοχον εὐφυΐαν, ἥτις συνήθως διεγείρει τὸ μῖσος καὶ τὸν φθόνον. Ἐν τούτοις πρώτιμος ἐμβρίθεια προσέθηκεν εἰς τὴν νεότητά του τὸ ἤρεμον καὶ ἀτάραχον ἦθος, ὅπερ διακρίνει ἄνδρα ὡρίμου ἡλικίας.

(Ἕπεται συνέχεια.)

ΠΟΙΚΙΛΑ.

Μακροβιότης πατροδιάδοτος. — Φαίνεται φυσιολογικῶς ἀποδεδειγμένον ὅτι ἡ μακροβιότης κυρίως ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ πρώτου σήμονος τῆς κράσεως. Ἡ ἀρχὴ αὕτη ἀληθεύει ἐξαιρουμένων ὀλίγων τινῶν παραδειγμάτων, ἐπὶ δισχιλίων ἀτόμων καὶ ἐπέκεινα, ζησάντων ὑπὲρ τὰ διακόσια ἔτη. Οὕτως ὁ περίφημος Ἄγγλος Θωμᾶς Πάρρης, ὅστις ἔζησεν 152 ἔτη, ἐγέννησεν υἱὸν ὅστις ἔζησεν 113 ἔτη, τούτου δὲ πάλιν ὁ υἱὸς ἔζησεν 109, τούτου δὲ εἷς μὲν 124, δύο δὲ ἀνὰ 127.

Νέα εἴδη δέρματος.—Μεταξὺ τῶν περιεργοτάτων ἀνακαλύψεων αἵτινες ἀνηγγέλθησαν διὰ τοῦ τύπου, δυνάμεθα νὰ ἀναφέρωμεν καὶ τὴν *δερματόκολλαν* ἥτις εἶναι τοσοῦτον δυνατὴ καὶ συγκολλητικὴ, ὥστε ὑποδήματα καὶ πέδιλα κατασκευάζονται ἤδη ἐξ αὐτῆς χωρὶς οὐδεμιᾶς ἀνάγκης ῥαφῆς. Ὁ δὲ τρόπος τοῦ ἐπιδιορθόνειν αὐτὰ εἶναι τοσοῦτον ἁπλοῦς, ὥστε ἕκαστος δύναται νὰ γίνῃ δι' ἑαυτὸν ἂν ὄχι ὑποδηματοποιὸς τοὐλάχιστον ἐμβαλωματᾶς.

Παράδοξος πρόνοια.—Μεγάλως ἐθαύμασεν ἡ περίφημος κυρία τοῦ θεάτρου τῶν Παρισίων, ἡ Κυρία Δεϊαζέτ, ὅτε ἔμαθεν ὅτι κληροδότημα ἐξ εἴκοσι χιλιάδων φράγκων τῇ εἶχεν ἀφεθῆ ὑπό τινος πιστῆς δούλης αὐτῆς ἀρτίως ἀποθανούσης! Ἀλλὰ πῶς εἶχεν οἰκονομήσει ἡ θεραπαινὶς αὕτη τὸ ποσὸν τοῦτο, οὐδεὶς ἤθελε φαντασθῆ. Τοῦτο ὅμως ἐξηγήθη ὑπὸ τῆς διαθήκης της. Γινώσκουσα ὅτι ἡ δέσποινα αὐτῆς ἦτο ἄρροντις καὶ ἄσωτος, καὶ φοβουμένη μήπως ὑποπέσῃ εἰς ἀνάγκην, ἔκλεπτε τακτικῶς παρ' αὐτῆς ἀποκρύπτουσα πᾶν ὅ,τι ἠδύνατο καὶ ἐξαργυροῦσα αὐτὸ, καὶ τοκίζουσα τὸ ἀντίτιμον ἐπὶ συμφωνίᾳ, νὰ ἀναλάβῃ αὐτὸ, ὅταν ἡ χρεία τὸ καλέσῃ. Τὸ δὲ προϊὸν τῶν πράξεών της τούτων ἐνεχείρισεν εἰς τὴν δέσποιναν αὐτῆς ἀποθνήσκουσα.

Οἱ χρεωφειλέται τῆς Κίνας.—Ὅταν ὁ ὀφειλέτης ἀρνηθῇ τὴν πληρωμὴν ἐν Κίνᾳ, ὁ δανειστὴς διὰ τελευταῖον καταφύγιον ἀπειλεῖ νὰ ἀφαιρέσῃ τὴν θύραν τῆς οἰκίας του τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ νέου ἔτους. Τοῦτο δὲ θεωρεῖται ὡς μέγιστον δυστύχημα, διότι ἐν τοιαύτῃ περιστάσει δὲν ἤθελεν ὑπάρχει κώλυμα διὰ τὴν εἴσοδον τῶν κακοποιῶν δαιμόνων. Πρὸς ἀποφυγὴν δὲ τούτου πολλάκις ὁ χρεώστης παραδίδει εἰς τὸ πῦρ τὴν οἰκίαν του τὴν παραμονὴν τοῦ νέου ἔτους.

Ἀδηφαγία.—Λουδοβίκος ὁ ΙΔ'. ἦτο τοσοῦτον λαίμαργος, ὥστε ἠδύνατο νὰ τρώγῃ διὰ μιᾶς τέσσαρα πιάτα σοῦπαν διαφόρων εἰδῶν, ὁλόκληρον φασιανὸν, μίαν πέρδικα, ἕνα πιάτο σαλάταν, προβάτινον κρέας μὲ σκόροδα, δύο καλὰ τεμάχια χειρομέρι, ζυμαρικὰ καὶ μετὰ ταῦτα ὀπωρικὰ καὶ γλυκίσματα. Οἱ ἀπόγονοι τῶν Βουρβόνων φημίζονται διὰ τὴν καλὴν των ὄρεξιν, ἀλλ' ἡ ὄρεξις αὕτη δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ὄντως βασιλική.

—

« Γεωργάκι, εἶπε μήτηρ τις εἰς τὸν υἱόν της ἐνεαετῆ τὴν ἡλικίαν, πήγαινε νὰ πλύνῃς τὸ πρόσωπόν σου. Τί ἐντροπὴ νὰ ἔλθῃς εἰς τὸ γεῦμα μὲ τόσον λερωμένον σῶμα! »—« Τὸ ἔπλυνα μητέρα. » — Εἶτα δὲ ψαύων τὸ ἀνώτερον χεῖλός του ἐπρόσθεσε μὲ σπουδαῖον ὕφος.—« Θαῤῥῶ πῶς ἤρχισαν νὰ βγαίνουν τὰ μουστάκια μου. »

—

—« Σοβαρὸν πρᾶγμα ὁ γάμος, κόρη μου, ἔλεγε θεία τις πρὸς τὴν ἀνεψιάν της,—« Ἀμὴ τὸ νὰ μένῃ τις εἰς τὸ ῥάφι μικρὸ σᾶς φαίνεται; » ἐπρόσθεσεν αὕτη χαμηλῇ τῇ φωνῇ.

—

Χωρικός τις εἰσελθὼν ἐσχάτως εἴς τινα οἴθουσαν καὶ προσκληθεὶς νὰ καθήσῃ ἐπὶ τοῦ σοφᾶ, ὅπου ἐκάθηντο καὶ πολλαὶ κυρίαι, ἐξ ἀπροσεξίας ἐκάθησεν ἐπὶ τῆς περιφερείας τοῦ κύκλου μιᾶς ἐξ αὐτῶν, καὶ τὸν ἔθραυσεν· ἔντρομος δὲ γενόμενος ἀνεπήδησε καὶ χαυρώσας τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ στήθους—« Νὰ μὲ συμπαθήσετε κοκόνα μου, εἶπε, θαῤῥῶ πῶς ἔσπασα τὴν ὀμπρέλλα σας! »

—

Ὁ αὐτοκράτωρ Ἀλέξανδρος ἐπὶ τῆς κατοχῆς τῶν Παρισίων ὑπὸ τῶν συμμαχικῶν στρατευμάτων παρευρέθη εἰς τὴν ἐπίτιμον ἑορτὴν τῶν νοσοκομείων, ἔνθα οἱ δίσκοι περιεφέροντο ὑπὸ τῶν συζύγων καὶ θυγατέρων τῶν προστατῶν τῶν φιλανθρωπικῶν τούτων καταστημάτων, ὁ δὲ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα προταθεὶς δίσκος ἐκρατεῖτο ὑπὸ ὡραιοτάτου κορασίου. Ἐμβάλλων δὲ τὰ Λουδοβίκιά του εἰς τὸν δίσκον ὁ αὐτοκράτωρ ἐψιθύρισεν εἰς τὸ οὖς αὐτῆς « Κυρία, αὐτὰ εἶναι διὰ τοὺς ὡραίους ὀφθαλμούς σας. » Ἡ δὲ νεᾶνις ὑποκλίνασα εὐγενῶς τῷ ἐπρότεινεν ἐκ δευτέρου τὸν δίσκον. « Πῶς, εἶπεν ὁ αὐτοκράτωρ θέλετε, καὶ ἄλλα! » Ναί, μεγαλειότατε, εἶπεν ἐκείνη, νὰ μὲ δώσητε κἄτι καὶ διὰ τοὺς πτωχούς. »

—

« Πῶς, Κύριε, ἐννοεῖτε νὰ μὲ ὑβρίσητε δίδων τὸ ὄνομά μου εἰς τὸν σκύλον σας. »—« Ὤ! μὲ συγχωρεῖτε, κύριε, ἠθέλησα νὰ ὑβρίσω τὸν σκύλον μου. »

ρῶν ἀνθρώπων, ἀνεκούρισε τὸ στῆθός του ἀπὸ βάρος καταθλιπτικόν.

Ὡμολόγησεν ἀκολούθως ὅτι ποτὲ δὲν εἶδεν εἰς τὴν ζωήν του πρᾶγμα τρομερώτερον, ἀπεχθέστερον, μισητότερον τοῦ διόπτρου τοῦ μανδιοφόρου ἀνδρός.

Ἡ φαντασία του ἔπλασεν ἀμέσως ὑπερήφανα σχέδια πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῆς δυστυχοῦς αἰχμαλώτου,—διότι δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ἀμφιβάλλῃ ὅτι ἡ θελκτικὴ νεᾶνις τῆς Γωνίας τοῦ Λόρδου εὑρίσκετο ἐκεῖ παρὰ τὴν θέλησίν της· τὴν ἐκράτουν αἰχμάλωτον· ἦτο θῦμα καταχθονίου τινὸς μηχανοῤῥαφήματος.

Ἀλλ' ὁ Ῥιο-Σάντος;...

Ἡ ἰδέα αὕτη διέκοψεν ἀμέσως πάντα τὰ σχέδια τῶν ἱπποτικῶν ἐπιχειρήσεών του, καὶ ἔπεσεν ὡς παγωμένος μόλυβδος ἐπὶ τοῦ ζήλου τοῦ ὡραίου ἱππότου Ἀγγέλου Βέμβου.—Ὁ μαρκέσιος ἂν καὶ δὲν ἐζήτει βοήθειαν, εἶχεν ὅμως ἀνάγκην αὐτοῦ, καὶ ἀνῆκεν εἰς τὸν μαρκέσιον πρὶν ἀνήκῃ εἰς τὴν δυστυχῆ καὶ ὡραίαν ἄγνωστον νεάνιδα.

Πόσον τῷ ἐφάνη ἔτι θελκτικωτέρα παρὰ τὸ σύνηθες, ὅτε τὴν πρωΐαν ἐκείνην κατὰ τὴν ἔγερσιν αὐτῆς ἐγονυπέτησεν ἵνα ἀπευθύνῃ τὴν συνήθη δέησίν της! Βλέπων τὴν Ἄνναν γονυπετοῦσαν ἠσθάνθη ἑαυτὸν εὔθυμον, διότι ἤλπισεν εἰς τὴν θείαν προστασίαν, καὶ εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὅτι πρὸ ὀλίγου ἀγαθός τις ἄγγελος εἶχεν ἐπαγρυπνήσει ἐπὶ τῆς κοιμωμένης νεάνιδος.

Φεῦ! ἡ δυστυχὴς ἔγκλειστος εἶχεν ὄντως μεγάλην ἀνάγκην ἀγαθοῦ τινος ἀγγέλου, ἵνα ἐπαγρυπνῇ ἐπ' αὐτῆς. Ὁ Ἀσπροπυργίτης εἶχεν εἰπεῖ—Ἄλλην φυράν! Ἀφ' ἑαυτοῦ του δὲν ἤθελε βεβαίως συλλογισθῇ νὰ ἐκτελέσῃ τὸν ἀόριστον τοῦτον σκοπὸν, ἀλλὰ παρ' αὐτῷ ἦτο ὁ Γιλβέρτος Πατερσὼν· αἱ βδέλλαι δὲν δύνανται νὰ ζήσωσιν εἰμὴ ἐξ αἵματος μεμολυσμένου, καὶ οἱ ἐπιγάται ἔχουσιν ἀνάγκην διεφθαρμένων κυρίων.

Ὁ Πατερσὼν ἐδελέασε τοσοῦτον ἐπιτηδείως τὸν κόμητα, ὥστε οὗτος ἐλησμόνησε πρὸς στιγμὴν τὴν σταθερὰν ἰδέαν του. Τὰ νεναρκωμένα πάθη του διηγέρθησαν ἐρεθιζόμενα ὑπὸ τῶν ἐπιτηδείων εἰκόνων τοῦ ἐπιστάτου. Ἐνεθυμήθη τὴν κοιμωμένην Ἄνναν, καὶ ἡ ἀνάμνησις αὕτη ὑπῆρξε θελκτική.

Τὴν ἑπομένην λοιπὸν νύκτα βασανιζόμενος ὑπὸ τῆς χρονίου ἀϋπνίας αὐτοῦ ἀνέβη ἐφ' ἁμάξης, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Δίοδον τῆς Βελγράβης. Ἡ ἡμέρα ἤρχιζε νὰ ἀνατέλλῃ ὅτε ὑπερέβη τὸ κατώφλιον τῆς Γωνίας τοῦ Λόρδου.—Συνέβη δὲ τοῦτο τὴν αὐτὴν ἐκείνην πρωΐαν καὶ σχεδὸν τὴν αὐτὴν στιγμὴν καθ' ἣν εὕρομεν τὸν μαρκέσιον δὲ Ῥιο-Σάντον καθήμενον παρὰ τὸ προσκεφάλαιον τοῦ Ἄγκου Μὰκ-Φαρλάνη.

Ἡ Ἄννα εἶχεν ἀποκοιμηθῇ καὶ ἴσως—καὶ βεβαίως—ὠνειροπόλει περὶ τοῦ Στεφάνου τῆς Κλάρης ἢ καὶ ἀμφοτέρων.

Ἀπ' ἐναντίας δὲ ὁ ἱππότης Ἄγγελος Βέμβος εἶχε πρὸ ὀλίγου ἐγερθῇ κατατετριμμένος, καὶ κατέλιπε τὴν πρὸ τῆς θύρας τοῦ Ἄγκου ἐξηπλωμένην ψίαθον, ἐπὶ τῆς ὁποίας συνείθιζε νὰ ἀναπαύεται ὀλίγας στιγμάς.

Ἔθεσε τὸν ὀφθαλμόν του παρὰ τὸ κλεῖθρον. Ὁ ἀσθενὴς ἔμενεν ἀκίνητος ἐπὶ τῆς κλίνης του καὶ ὁ Ῥιο-Σάντος ἀκίνητος ἐπὶ τῆς ἕδρας του.

Ὁ Βέμβος ὑπῆγε πρὸς τὸ παράθυρον· ἐφρούρει ἐπίσης καὶ ἐκ τοῦ μέρους τούτου, διότι συνέλαβε τὸν σκοπὸν νὰ ὑπερασπισθῇ ὅσον ἠδύνατο τὴν δυστυχῆ αἰχμάλωτον.

Ἡ ὥρα ἐπῆλθε·—Καθ' ἣν στιγμὴν ὑπεστήριζε τοὺς ἀγκῶνάς του ἐπὶ τῶν κιγκλίδων τοῦ χαμηλοῦ παραθύρου, ὁ Βέμβος εἶδεν, ὡς ἄλλοτε, θύραν τινὰ ἀνοιγομένην εἰς τὰ ἐντὸς τοῦ δωματίου τῆς καθειργμένης, καὶ δύο ἀνθρώπους εἰσερχομένους· ἦσαν δὲ οἱ αὐτοὶ, ὁ ὑπηρέτης καὶ ὁ κύριος.

Ὁ Πατερσὼν χωρὶς νὰ προφέῃ λέξιν, ἠνέῳξε τὰ παραπετάσματα τῆς κλίνης, καὶ ἀνύψωσε τὸ ἐφάπλωμα.

Ἔπειτα δὲ ἐπλησίασεν εἰς τὴν κοιμωμένην Ἄνναν ὡσανεὶ ἤθελε νὰ τὴν λάβῃ εἰς τὰς ἀγκάλας του, καὶ νὰ τὴν ἀπαγάγῃ.

Ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ Βέμβου κατέῤῥεον μεγάλαι σταγῶνες ψυχροῦ ἱδρῶτος.

Ἀλλ' ὁ κόμης ἔκαμε νεῦμα, καὶ ὁ Πατερσὼν ἐξῆλθεν ἀφοῦ ἐχαιρέτησεν εὐσεβάστως.

Ὁ κόμης ἀντὶ νὰ προχωρήσῃ πρὸς τὴν νεάνιδα, ἔκυψε καὶ ἔλαβε χαρτίον, ὅπερ πρὸ ὀλίγου εἶχε πέσει ἐξ αὐτῶν τῶν ἐφαπλωμάτων τῆς κλίνης.

Τὸ κίνημα τοῦτο δὲν καθησύχασεν οὐδαμῶς τὸν Βέμβον, οὗ τινος ἡ κεφαλὴ ἐταράττετο σφοδρῶς. —Ἡ θυσία ἦτο ἐγγὺς νὰ τελεσθῇ· μία στιγμὴ ἀργοπορίας καθίσα πᾶσαν ὑπεράσπισιν ἀνωφελῆ.

Ὁ Βέμβος συνέθλιψε τὸ μέτωπον αὐτοῦ διὰ τῶν χειρῶν του. Ὁρμὴ ἀκατάσχετος ὤθει αὐτὸν πρὸς τὴν ἐπάρατον ταύτην οἰκίαν, ἐν τῇ ὁποίᾳ βδελυρὸν ἁμάρτημα ἔμελλε νὰ συμβῇ, ἀλλ' ἡ ἰδέα τοῦ νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν μαρκέσιον, ἔτω καὶ διὰ μίαν στιγμὴν, τὸν ἀνεχαίτιζε. Τῳόντι τὴν προτεραίαν ἐνόμισεν ὅτι εἶδε τὸν Ῥιο-Σάντον ἐξασθενοῦντα ἐν τῇ τελευταίᾳ αὐτοῦ πάλῃ κατὰ τοῦ ἀσθενοῦς, καὶ ἐγίνωσκεν ὅτι ἡ παρουσία του νῦν ἦτο ἀναγκαιοτέρα.

Ἐπανῆλθεν εἰς τὴν θύραν, καὶ ἐπλησίασε πάλιν τὸν ὀφθαλμόν του πρὸς τὸ κλεῖθρον.—Ὁ μαρκέσιος καὶ ὁ πυρέσσων ἦσαν ἀμφότεροι ἀκίνητοι.

Τοῦτο ὑπῆρξε μεγάλη δυστυχία. Ἂν τῳόντι ὁ Βέμβος ἔμενε μίαν στιγμὴν περισσότερον πλησίον τοῦ παραθύρου, δὲν ἤθελε κρίνει ἀναγκαῖον νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν φύλαξίν του.

Ἰδοὺ τί συνέβη ἐν τῷ θαλάμῳ τῆς Γωνίας τοῦ Λόρδου.

Ὁ κόμης ἐκάθησε παρὰ τὴν τράπεζαν ἐφ' ἧς ἔκειτο ὁ λύχνος. Εἶχε θέσει ἐπὶ τῆς τραπέζης ταύτης τὸν ἐκ τῆς κλίνης πεσόντα χάρτην, καὶ τὸν εἶχεν ἤδη λησμονήσει. Ἐθεώρει τὴν κοιμωμένην Ἄνναν, ἥτις τῷ ἐφαίνετο ὡραία.

—Ἐπεθύμουν νὰ μὲ ἀγαπήσῃ τις, εἶπε προφέρων τοὺς διαλογισμούς του μετά τινας στιγμάς.

Ἔπειτα δὲ ἐπανέλαβε μετὰ παραδόξου πικρίας.

—Νὰ μὲ ἀγαπήσῃ τις ἐμέ! εἶμαι πλούσιος καὶ ἰσχυρὸς... Ὑπῆρξα νέος· μοὶ ἔλεγον ὅτι ἤμην ὡραῖος... καὶ ποῖος τάχα μὲ ἠγάπησέ ποτε;... Ἡ μόνη γυνὴ τὴν ὁποίαν ἐγὼ ἠγάπησα,—καὶ τὴν τὴν ὁποίαν ἐλάτρευον!—ἡ γυνὴ εἰς τὴν ὁποίαν εἶχα δώσει τὸ ὄνομά μου, τὴν καρδίαν μου, τὸ πᾶν! ἡ γυνὴ αὕτη δὲν μὲ ἠγάπα καὶ ἡμάρτανεν ἀπατῶσά με... Ἡμέραν τινὰ κύπτων ἐπὶ τῆς κοιτίδος τοῦ τέκνου τὸ ὁποῖον ὠνόμαζον θυγατέρα μου... καὶ πόσον ὡραία ἦτο ἡ θυγάτηρ μου!... ἐσυλλογίσθην ὅτι ἄλλος ἴσως!... Ὤ! εἶχον δίκαιον!... ἔκαμα καλά!... καὶ σήμερον ἤθελον κάμει τὸ αὐτό!

Ἐσιώπησε, καὶ πικρὸν μειδίαμα συνέσχεσε τὰ χείλη του.

—Δεκαπέντε ἔτη παρῆλθον ἕκτοτε, ἐπανέλαβεν· ἡ γυνὴ αὕτη ἔπαθε πολλά, διότι εἶχον δώσει τὸ τέκνον της εἰς ἄνθρωπον ἄσπλαγχνον... Θὰ ἐτέθη ὡς σιδηροῦν περίφραγμα μεταξὺ τῆς μητρὸς καὶ τῆς θυγατρός... τόσον τὸ καλλίτερον! τόσον τὸ καλλίτερον, ἂν ἀπέθανε κλαίουσα! Τόσον τὸ καλλίτερον, ἂν ζῇ εἰσέτι ἵνα κλαίῃ καὶ πάσχῃ.

Τὸ ἐρυθρὸν καὶ αἱματοειδὲς πρόσωπον τοῦ Ἀσπροπυργίτου ἀπεικόνιζεν ἀπεριόριστον σκληρότητα.

Αἴφνης τὸ βλέμμα του ἐπραΰνθη πίπτων ἐπὶ τῆς Ἄννης, ἥτις ἐμειδία ὀνειρευομένη.

—Ἦτο τοιαύτη, ἐψιθύρισεν, ὡραία καὶ εὐτυχής, ὅτε εἶδον αὐτὴν κατὰ πρῶτον... Τὴν ἥρπασα... Δὲν ἁρπάζουσι καθ' ἑκάστην τὰς γυναῖκας τὰς ὁποίας ἀγαπῶσι, καὶ δὲν ἦτο ἔργον ἐλεημοσύνης νὰ προσφέρω τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν θυγατέρα μικροῦ τινος λαίρδου τῆς Σκωτίας;... Καὶ ὅμως δὲν μὲ ἠγάπησε... Ἠγάπα ἄθλιόν τινα Ἰρλανδόν! ἐπαίτην καθολικόν... Ἀ! δὲν ἠδυνήθην ποτὲ νὰ κρατήσω ὑπὸ τοὺς πόδας μου τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, καὶ νὰ τὸν καταπατήσω ὡς εὐτελὲς καὶ βδελυρὸν ἔντομον... Ἀλλὰ πρὸς τί πάντα ταῦτα;... Παρῆλθον δεκαπέντε ἔτη...

Ἀνέστη ὁρμητικῶς.

—Ἔξω! ἀνεβόησε πληρώσας ποτήριον ἐκ ξανθοῦ σέρρη, ἐκ τοῦ ὁποίου ὁ Γιλβέρτος Πατερσὼν εἶχε θέσει φιάλην ἐπὶ τῆς τραπέζης.—Ἔξω, ἂς ἑορτάσωμεν τὸ παρελθὸν καὶ τὸ παρὸν ἐπὶ μίαν ὥραν... Ἡ νεᾶνις αὕτη εἶναι ὡραία... καὶ ἐγὼ θεόν μου, ὁ ἀδελφός μου δὲν θὰ δυνηθῇ τοὐλάχιστον νὰ μοῦ τὴν ἀφαιρέσῃ!

Ἐκτύπησε μετὰ κρότου τὸ ποτήριον θεὶς αὐτὸ πάλιν ἐπὶ τῆς τραπέζης.—Ἡ Ἄννα ἐξύπνησεν ἔντρομος, καὶ ἐκινδύνευσε ν' ἀποθάνῃ ἐκ τοῦ τρόμου.

Ἀλλ' ὁ κόμης δὲν ἦτο πλέον ἐπίφοβος δι' αὐτήν. Ἀφοῦ ἀπέθηκε τὸ ποτήριον ἐπὶ τῆς τραπέζης, τὸ χαρτίον τὸ ὁποῖον εἶχε πέσει ἐκ τῶν ἐφαπλωμάτων τῆς κλίνης προσείλκυσε τὸ βλέμμα του.

Ἠνέῳξεν αὐτὸ αὐτομάτως, καὶ ἔγεινεν ὠχρὸς ὡς σάβανον.

Οἱ ὀδόντες του συνεκρότησαν, τὸ πρόσωπόν του συνεστάλη φρικωδῶς, καὶ οἱ κλειστοὶ γρόνθοι αὐτοῦ ἠπείλησαν ἐν παραφροσύνῃ τὸ κενόν.

—Αὐτὸς πάλιν! εἶπε μετ' οἰμωγῆς—πάντοτε αὐτός!

Τὸ χαρτίον περιεῖχε λέξεις τινὰς γεγραμμένας διὰ μολυβδοκονδύλου, τὰς ὁποίας ἀντιγράφομεν ἐνταῦθα.

« Θάρρει, μυλόρδε ἀδελφέ μου· ἐγὼ ἐπαγρυπνῶ εἰς τοὺς ἔρωτάς σου. »

« ΒΡΙΑΝ ΔΕ ΛΑΝΣΕΣΤΕΡ. »

Ἠξεύρομεν ὅτι ἀπὸ ὀκτὼ ἡμερῶν ὁ Βρίαν εἶχε νὰ ἀσχοληθῇ εἰς ἄλλο ἢ τὸ νὰ βασανίζῃ τὸν κόμητα, ἀλλὰ πρὸ πολλοῦ ὁ τελευταῖος οὗτος δὲν εἶχεν ὠφεληθῇ ἀπὸ τοῦ μυστηριώδους καταφυγίου του τῆς Γωνίας τοῦ Λόρδου. Τὸ γραμμάτιον εὑρίσκετο αὐτοῦ ἴσως ἀπὸ ἑνὸς ἔτους καὶ ἐπέκεινα.—Ἡ παγὶς τῶν λύκων δὲν εἶναι ἐσημένη ἐπὶ μῆνας ἕως οὗ φέρῃ τὸ ἀποτέλεσμά της;..

Ἀλλὰ δὲν τὸ ἐννόησεν οὕτως ὁ κόμης. Ὁ ἀδελφός του προὐξένει εἰς αὐτὸν ὑπερβολικὸν τρόμον! ἐνόμισεν ὅτι ὁ Βρίαν ἀοράτως τὸν παρεμόνευε, τὸν περιέμενε κατὰ τὴν διάβασιν ἵνα ἀποκαλύψῃ τὸ ὄνειδος αὐτοῦ, καὶ τὸν ἐπιβαρύνῃ δι' ὕβρεων!

Ἐνόμισεν ὅτι οἱ ὑπηρέται του τὸν ἐπρόδιδον, ὅτι ὁ Πατερσὼν τὸν ἐπρόδιδεν, ὅτι περιεκυκλοῦτο ὑπὸ κινδύνων καὶ ἐχθρῶν.

Κατέπεσε πάλιν ἀπηυδημένος ἐπὶ τῆς ἕδρας του.

Ἡ Ἄννα ἔκπληκτος δὲν ἐτόλμα νὰ κινηθῇ, καὶ προσήλωνεν ἐπὶ τοῦ κόμητος τοὺς μεγάλους ὀφθαλμούς της ἠνεῳγμένους ὑπὸ τοῦ τρόμου, ὡς τὰ δυστυχῆ πτηνὰ τὰ μένοντα ἀκίνητα ὑπὸ τοῦ μαγευτικοῦ ὀφθαλμοῦ ὄφεως.

Δὲν εἶχεν οὐδὲ τὴν δύναμιν πλέον τοῦ νὰ δεηθῇ.

Ὁ δὲ κόμης συνέθλιβε τὸ χαρτίον μετὰ λύσσης, ἐψιθύριζε συγκεχυμένας τινὰς λέξεις καὶ ἠπείλει ματαίως τὸν ἐχθρόν, τὸν ὁποῖον δὲν ἠδύνατο νὰ προσβάλῃ.

Μετὰ ἓν λεπτὸν ἐκάλεσε τὸν Πατερσῶνα μὲ φωνὴν βροντώδη. Ἡ δὲ Ἄννα, τὸ δυστυχὲς κοράσιον, συνεστάλη ἐν τῇ ἕδρᾳ της!—Ὁ Πατερσὼν ἐφάνη.

—Πλησίασε ἐδῶ! εἶπεν ὁ κόμης ἁρπάσας ἐκ τοῦ λαιμοῦ τὴν φιάλην τοῦ οἴνου.

Ἡ φιάλη ἦτο ἐκ κρυστάλλου σπανίου, καὶ ἠδύνατο νὰ ἦναι τρομερὸν ὅπλον.

Ὁ Πατερσὼν ἀνέγνωσε τὴν καταδίκην του ἐπὶ τοῦ αἱματόεντος ὀφθαλμοῦ τοῦ κυρίου του. Ἀντὶ νὰ προχωρήσῃ ὠπισθοπόρησε ταχέως. Καθ' ἣν δὲ στιγμὴν ὑπερέβαινε τὸ κατώφλιον, ἡ κρυσταλλίνη φιάλη ἐσύριζεν ὄπισθεν τῶν ὤτων του, καὶ ἔπεσε κατακερματισθεῖσα δακτύλους τινὰς μακρὰν τῆς κεφαλῆς του ἐπὶ τοῦ ἀνοικτοῦ θυροφύλλου.

Ἡ Ἄννα ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμούς.

—Μένει ἀκόμη τὸ ποτήριον! εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ Γιλβέρτος Πατερσὼν, ὅστις δὲν εἶχεν ὄρεξιν νὰ εἰσέλθῃ πάλιν.—Ἀλλ' ἡ Αὐθεντία Του θὰ πέσῃ ἐὰν σφαγμένο βῶδι ἐντὸς τριῶν στιγμῶν... Νὰ μὲ πάρ' ὁ διάβολος ἂν ἠξεύρω πῶς νὰ τὸν καθησυχάσω τώρα.

Ὁ Πατερσὼν δὲν ἠπατᾶτο. Ὅτε ἡ Ἄννα ἠνέῳξε τοὺς ὀφθαλμούς, εἶδε τὸν ἄνθρωπον ὅστις τοσοῦτον τρόμον εἶχεν ἐμπνεύσει εἰς αὐτὴν, ἐξηπλωμένον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ ταραττόμενον ὑπὸ ἀσθενῶν σπασμῶν. Ὁ Πατερσὼν καὶ ἱπποκόμος τις τὸν ἐσήκωσαν μετὰ κόπου διὰ νὰ τὸν μεταφέρωσιν εἰς τὴν ἀμαξάν του.

Ὁ Ἱππότης Ἄγγελος Βέμβος δὲν εἶχεν ἰδεῖ οὐδὲν ἐξ ὅλων τούτων. Ἀφοῦ εἶδεν ὅτι ὁ μαρκέσιος καὶ ὁ μυστηριώδης ἀσθενὴς αὐτοῦ ἦσαν ἐν ἡσυχίᾳ ἀμφότεροι, ὥρμησε πρὸς τὸ κατώτερον μέρος τῆς οἰκίας, ὅπου ἔκειτο τὸ δωμάτιόν του, καὶ ἐπλήρωσε τὰ πιστόλιά του ἐν σπουδῇ. Πρὸς τοῦτο ἐδαπάνησε λεπτά τινα. Πρὶν ἐξέλθῃ ἠθέλησε νὰ παρατηρήσῃ πάλιν ἐν τῷ θαλάμῳ ἐνῷ ἐπηγρύπνει ὁ Ῥιο-Σάντος. Ὁ μαρκέσιος ἦτον ἤδη ὄρθιος καὶ ἐφαίνετο θεωρῶν τὸν νοσοῦντα μετ' ἀνησυχίας.—Ὁ Βέμβος ἠσθάνθη κλονιζομένην τὴν ἀπόφασίν του, διότι στιγμὴ κρίσιμος προσήγγιζεν· ἐγίνωσκε τὰ συμπτώματα.

Ἀλλ' ἡ εἰκὼν τῆς δυστυχοῦς Ἄννης ἠττηθείσης διέβη πρὸ τοῦ βλέμματός του. Τὸ αἷμά του ἔβραζε καὶ εἶπε καθ' ἑαυτόν.—Θὰ προφθάσω.

Κατέβη ὡρμητικῶς τὴν κλίμακα.—Καθ' ἣν στιγμὴν ὑπερέβαινε τὰς τελευταίας βαθμίδας, ἠκούετο ἡ βραγχώδης φωνὴ τοῦ Ἄγκου Μακ-Φαρλάνου, ἀδοντος τὴν πρώτην στροφὴν τοῦ ᾄσματος τοῦ λαίρδου τῆς Κιλλαρβανῆς.

Τοῦτο ἦτο βέβαιον προμήνυμα τοῦ ὅτι ἡ πάλη ἔμελλε νὰ ἀρχίσῃ.—Ὁ Ἄγγελος ἦτο ἐν τῇ μικρᾷ διόδῳ ἥτις ἦγεν εἰς τὴν Πλατεῖαν τῆς Βελγράβης.

Ἔφθασεν εἰς τὴν ὁδὸν τρέχων, ἀλλ' ἡ ἀφιξίς του ἐχρησίμευσε μόνον εἰς τὸ νὰ ἴδῃ ὅτι θεία τύχη κατέστησε πρὸς τὸ παρὸν περιττὴν τὴν ἐπέμβασίν του.

Ἡ θύρα τῆς Γωνίας τοῦ Λόρδου ἦτο ἀνοικτή. Ἅμαξά τις ἄνευ οἰκοσήμων ἐστάθμευε πρὸ τοῦ κατωφλίου. Καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Βέμβος ἔφθανεν εἰς τὴν ὁδὸν ὡπλισμένος καὶ ἀπόφασιν ἔχων νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὴν *μικρὰν οἰκίαν* εἴτε ἀκωλύτως εἴτε διὰ τῆς βίας, εἶδε δύο ὑπηρέτας, καταβαίνοντας τὰς ἐξωτερικὰς βαθμίδας καὶ φέροντας εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτῶν τὸν μανδυοφόρον, ὅστις δὲν ἐδείκνυεν οὐδὲν σημεῖον ζωῆς.

Οἱ δύο ὑπηρέται τὸν ἔθεσαν μετὰ μεγάλης δυσκολίας ἐπὶ τῆς ἁμάξης, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἀνέβη καὶ ὁ ἕτερος αὐτῶν. Ταυτοχρόνως σχεδὸν οἱ ἵπποι ὥρμησαν καλπάζοντες. Ἡ δὲ θύρα τῆς Γωνίας τοῦ Λόρδου ἐκλείσθη πάλιν.

Ὁ Βέμβος ἐπέστρεψε πάλιν ταχέως εἰς τὴν θέσιν του. Ὅλη ἡ ἀπουσία του διήρκεσε λεπτά τινα.

Ὅτε εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὸν διάδρομον παρετήρησε μακρόθεν τὸν ὡραῖον κύνα Λόβλην ὅστις ἔξεσε τὴν θύραν τοῦ ἀσθενοῦς ἐκπέμπων ὀλολυγμοὺς θρηνώδεις. Θανατηφόρον ψῦχος κατέλαβε τὴν καρδίαν τοῦ Βέμβου, ὅστις δι' ἑνὸς πηδήματος ἐπλησίασεν εἰς τὴν θύραν, καὶ προσήγγισε τὸ οὖς αὐτοῦ.

Ἄκρα σιωπὴ ἐπεκράτει ἐντὸς τοῦ θαλάμου.

Ὁ Λόβλης στενάζων ὠσφραίνετο τὴν ἐέρα τὸν ἐξερχόμενον ἐκ τῶν συναρθρώσεων.

Ὁ Βέμβος ἠνέῳξε τὴν θύραν.—Τὰ ὀλίγα λεπτὰ τῆς ἀπουσίας του εἶχον ἀρκέσει νὰ ματαιώσωσιν ἓξ ὁλοκλήρων ἡμερῶν ἀγρυπνίαν. Ὁ Ῥιο-Σάντος εἶχε νικηθῆ...

Πρὸς ἑνὸς περίπου τετάρτου ὁ ἱππότης Ἄγγελος Βέμβος ἦτο εἰς τὴν θέσιν τὴν ὁποίαν προηγουμένως περιεγράψαμεν, στηρίζων ἐπὶ τοῦ στήθους του τὴν καταβεβαρυμμένην κεφαλὴν τοῦ μαρκεσίου, κατεχόμενος ὑπὸ τοῦ θάμβους ἐκείνου τὸ ὁποῖον μᾶς ἀπαλλάττει ἐκ τῆς πρώτης ὁρμῆς τῆς λύπης. Ὁ Λόβλης κείμενος παρὰ τὴν πλευρὰν τοῦ κυρίου του ἔθηκε τὸ ῥύγχος του ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτοῦ καὶ τὸν ἐθεώρει.

Αἴφνης ὁ κύων ἐσκίρτησεν ὁρμητικῶς καὶ ὠλάκτησε.—Ταυτοχρόνως ὁ Βέμβος ἠσθάνθη εἰς τὴν χεῖρά του θερμήν τινα πνοὴν, ἀλλ' ἀσθενεστάτην!...

Ὁ Ῥιο-Σάντος ἔζη. Ὁ ἱππότης Βέμβος ἠσπάσθη τὴν χεῖρα ἐφ' ἧς ἠσθάνθη τὴν πνοὴν· ἐκινδύνευε νὰ λειποθυμήσῃ ἐκ τῆς χαρᾶς.—Ὁ Λόβλης ἔχων ἐκτεταμένους τοὺς πόδας του ἐθεώρει ἀδιακόπως τὸν κύριόν του στενάζων ἐλαφρά.

Ὅτε ὁ Βέμβος ἠθέλησε νὰ αἰσθανθῇ πάλιν τὴν προσφιλεστάτην ἐκείνην πνοὴν, ἥτις παρέσχεν εἰς τὴν ψυχήν του μεγίστην ἀγαλλίασιν, ὁ Ῥιο-Σάντος δὲν ἀνέπνεε πλέον. Ὁ Βέμβος ἔθεσε τὴν χεῖρά του ἐπὶ τῆς καρδίας αὐτοῦ, ἀλλ' ἡ καρδία του δὲν ἔπαλλε πλέον.

—Ζῇ, ὦ θεέ μου! ζῇ! εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ νέος Μελιταῖος συνθλίβων τὸ ἑαυτοῦ μέτωπον· ἀλλὰ χρειάζεται βοήθειαν... Ἀμέσως.. καὶ τί νὰ κάμω;

Ὁ Βέμβος καὶ κατ' αὐτὴν τὴν κρίσιμον στιγμὴν δὲν ἐτόλμα νὰ εἰσαγάγῃ ὑπηρέτας εἰς μέρος, τοῦ ὁποίου τὴν εἴσοδον εἶχεν ἀπαγορεύσει ὁ Ῥιο-Σάντος. Ἐπειράθη νὰ ἀνυψώσῃ τὸ σῶμα, ἀλλ' ἡ ταραχή του παρέλυε τὰς δυνάμεις του, καὶ ἠσθάνθη ἑαυτὸν ἀνίκανον.

Καὶ ὅμως ἦτο ἀνάγκη νὰ ἐνεργήσῃ.

Ὁ Λόβλης, τὸ εὐγενὲς καὶ δυνατὸν ζῶον, ἦτο ἐκεῖ πάντοτε. Τὸ βλέμμα τοῦ Βέμβου ἔπεσεν ἐπὶ τῆς χαριέσσης καμπῆς τῆς ῥωμαλέας ἰσχύος του, καὶ δὲν ἐδίστασε πλέον.—Ἐσήκωσε τὸν Ῥιο-Σάντον τοῦ ὁποίου τὰ σκέλη ἐστήριζεν ἐπὶ τῶν γλουτῶν τοῦ Λόβλη. Τὸ βάρος διανεμηθὲν οὕτω κατέστη εὐβάστακτον, καὶ ὁ ὡραῖος Λόβλης ἤρχισε νὰ περιπατῇ ἡσύχως πρὸς τὴν θύραν ὡσανεὶ ἐνόει τὴν ἀξίαν τοῦ ἐμπιστευθέντος αὐτῷ φορτίου.

Φθάσας ἐκτὸς τοῦ δωματίου ὁ Βέμβος ἔκλεισε τὴν θύραν καλῶς.—Οἱ ὑπηρέται ἔδραμον προσκληθέντες.

—Ἂς ὑπάγουν νὰ φωνάξωσιν ἕνα ἰατρόν! ἀνεβόησεν ὁ Βέμβος·—ἕνα ἰατρὸν εὐθύς!

Οἱ ὑπηρέται ἦσαν συνειθισμένοι εἰς τὸ νὰ βλέπωσι παράδοξα πράγματα ἐν τῷ Ἰρλανδικῷ οἴκῳ, ὥστε δὲν ἐξεπλάγησαν διόλου· ἀλλ' ὁ διάβολος δὲν ἔμενεν ἥσυχος.

—Ὁ δόκτωρ Μούρης εἶναι εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ μυλόρδου, ἀπεκρίθη εἷς ἐξ αὐτῶν.

Ὁ Βέμβος συνωφρυώθη. Πρὸ πολλοῦ ᾐσθάνετο ἐξ ἐμφύτου ὁρμῆς ἀποστροφὴν πρὸς τὸν δόκτωρα Μούρην· ἀλλ' ἡ στιγμὴ δὲν ἐπέτρεπεν αὐτῷ νὰ διστάσῃ, καὶ κατὰ διαταγὴν τοῦ Βέμβου ὁ μαρκέσιος μετηνέχθη εἰς τὸ δωμάτιον ὅπου τὸν ἐξήπλωσαν ἐπὶ ἀνακλιντῆρος.

Τῷ ὄντι δὲ ὁ δόκτωρ Μούρης ἦτο ἐκεῖ.—Χαρτία τινὰ ἀτάκτως ἐρριμμένα ἐπὶ τοῦ γραφείου καὶ ἡ προσπεποιημένη ῥαθυμία τοῦ Μούρη καθημένου μὲ ἦθος ἀνιαρὸν ἐπί τινος ἕδρας μακρὰν τοῦ γραφείου ἠδύναντο νὰ παράσχωσιν ὑπονοίας εἰς φιλόπτοπτον παρατηρητὴν ὅτι ἐνησχολεῖτο εἰς ἀσυγχώνητον ἔρευναν· ἀλλ' ὁ Βέμβος ἐν τῇ ταραχῇ αὐτοῦ δὲν ἦτο ὁ ἁρμόδιος ἀνὴρ ἵνα κάμῃ τοιαύτας παρατηρήσεις.

Ἰδὼν τὸν Ῥιο-Σάντον, ὅστις ἐφαίνετο ὡς αὐτόχρημα ποῶμα, ὁ δόκτωρ δὲν ἔδειξεν οὐδεμίαν προθυμίαν οὐδὲ ἔκπληξιν.

Ἀνέστη, προσήγγισε τὴν ἕδραν του εἰς τὸν ἀνακλιντῆρα, καὶ ἔλαβε τὴν χεῖρα τοῦ μαρκεσίου ἵνα παρατηρήσῃ τὸν σφιγμόν του.—Ἔπειτα δὲ ἐψηλάφησεν ἐλαφρὰ τὸν λαιμόν του, καὶ ἔθλιψε τὸν στόμαχόν του.

—Ἐξέλθετε! εἶπεν εἰς τοὺς ὑπηρέτας οἵτινες περιέμενον μετὰ περιεργείας καὶ ἀπληστίας ἵνα πληροφορηθῶσιν.

Οἱ ὑπηρέται ὑπήκουσαν.

—Σινιόρε ἐπανέλαβεν ὁ δόκτωρ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Βέμβον, ἀγαπῶ νὰ ἦμαι μόνος μετὰ τῶν ἀσθενῶν μου.

—Ἀλλὰ, κύριε δόκτωρ!..

—Εὐαρεστήθητε νὰ μὴ ἀντιτείνετε, σινιόρε!.... ὁ καιρὸς κατεπείγει... νομίζω ὅτι ὁ καιρὸς κατεπείγει μεγάλως... καὶ δὲν κάμνω ἐγχειρίσεις ποτὲ εἰμὴ ὅταν ἦμαι μόνος.

—Τοὐλάχιστον θὰ μοὶ εἴπητε ἀνεβόησεν ὁ Βέμβος, ἐὰν μένῃ ἐλπίς.

—Δὲν θὰ σᾶς τὸ εἴπω, σινιόρε.

Ἐπὶ μίαν στιγμὴν ὁ Βέμβος κατελήφθη ὑπὸ σφοδρᾶς ὀργῆς· ἀλλ' ἐκρατήθη, καὶ διηυθύνθη πρὸς τὴν θύραν.

—Σινιόρε! ἐπανέλαβεν ὁ δόκτωρ καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Βέμβος ὑπερέβαινε τὸ κατώφλιον.

Οὗτος δὲ ἐστράφη.

Ἀπαγάγετε τὸν κύνα τοῦτον, σᾶς παρακαλῶ· ἐπειδὴ μὲ ἐνοχλεῖ.

Ὁ Βέμβος ἥρπασε τὸν λόβλην ἐκ τοῦ περιδεραίου του καὶ τὸν ἔσυρεν, ἂν καὶ ἀνθίστατο τὸ εὐγενὲς ζῶον, βλέπον ἀλληλοδιαδόχως τὸν κύριόν του καὶ τὸν ἰατρὸν καὶ θρηνωδῶς ὀλωλύζον.

Ἤθελεν εἰπεῖν τις ὅτι ἐδυσπίστει.

Ἡ θύρα ἐκλείσθη πάλιν ἐξελθόντος τοῦ Βέμβου. Ὁ δόκτωρ Μούρης ὤθησε τὸν μοχλὸν καὶ εὑρέθη μόνος ἀπέναντι τοῦ ἀκινήτου Ῥιο-Σάντου.

Κεφ. ΣΤ'. Ἡ μεγάλη Οἰκογένεια.

Ὁ δόκτωρ Μούρης ἐπιστρέψας ἐκάθησε πλησίον τοῦ ἀνακλιντῆρος ὅπου ἔκειτο ὁ Ῥιο-Σάντος ἀναίσθητος. Ἀνύψωσε τὴν χεῖρά του, ἥτις ἀφεθεῖσα αἰφνιδίως κατέπεσε πάλιν ἀκίνητος, καὶ ἀνεπήδησε δὶς ἐπὶ τοῦ ἐλαστικοῦ προσκεφαλαίου.

Ἀλλόκοτον μειδίαμα πλῆρες θριαμβευτικῆς ὑπερηφανείας ἐφάνη ἐπὶ τῶν ὠχρῶν χειλέων τοῦ δόκτορος.

Ἀνέστη, ἐσταύρωσε τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ στήθους του, καὶ παρετήρησεν ἐπὶ πολὺ τὸν μαρκέσιον χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξιν.

—Εἶναι ὡραῖον πλάσμα! ἐψιθύρισεν ἐπὶ τέλους, —ὅταν ἡ καρδία αὕτη πάλλῃ, ὑπάρχει μεγάλη δύναμις ἐπὶ τοῦ ἤδη ἐσβεσμένου καὶ κατηρροῦς τούτου βλέμματος... Ποσάκις δὲν μὲ ἔκαμε νὰ ταπεινώσω τὰ βλέμματά μου... Καὶ ταῦτα εἰπὼν συνωφρυώθη.

—Ποσάκις! ἐπανέλαβε μετὰ πικρίας καὶ ὀργῆς, —δὲν ἠναγκάσθην νὰ κύψω τὸ μέτωπον ὑπὸ τὴν ἀκλόνητον θέλησίν του... Ἄνευ αὐτοῦ ἤθελον εἶσθαι ὁ πρῶτος τῶν ὁμοτίμων· μόνος ἄνευ αὐτοῦ ἤθελον κρατεῖ τὸ μυστικὸν καὶ ἐπίφοβον ἐκεῖνο σκῆπτρον ὅπερ κάλλιον τῆς μηχανῆς τοῦ Ἀρχιμήδους ἠδύνατο νὰ κινήσῃ τὸν κόσμον,—διότι ἐξουσιάζει τὸ Λονδῖνον, καὶ τὸ Λονδῖνον εἶναι τὸ κέντρον τοῦ κόσμου... Ναί... ὁ ἄνθρωπος οὗτος μοὶ γίνεται πρόσκομμα, ἡ ὑπεροχή του μὲ μηδενίζει· φαίνομαι ἀσθενὴς καὶ ἄθλιος ἐνώπιον τῆς ῥωμαλεότητος αὐτοῦ... καὶ ἰδοὺ σήμερον ὁ ἀνὴρ οὗτος τὸν ὁποῖον βδελύττομαι, καὶ ὅστις μὲ καταδυναστεύει εἶναι εἰς τὴν διάκρισίν μου!... Διὰ νὰ τὸν φονεύσω δὲν ἔχω νὰ κάμω ἄλλο εἰμὴ νὰ τὸν ἀφήσω νὰ ἀποθάνῃ!

Ἐμειδίασε σιωπηλῶς, καὶ δευτέραν φορὰν τὸ μέτωπόν του ἐξέφρασεν ἔπαρσιν ἀπαισίαν.

—Ναί, μυλόρδε, ἐξηκολούθησε λέγων εἰρωνικῶς, εἶσαι εἰς τὴν ἐξουσίαν μου. Δὲν ὑπάρχει πλέον θεὸς διὰ σέ. Ἐγὼ εἶμαι ὁ θεός σου... Ἡ ἐπιείκειά μου, εἶναι τοῦ λοιποῦ ἡ μόνη ἐλπίς σου... ἡ ἐπιείκειά μου!

Ὕψωσε τοὺς ὤμους καὶ ἔκαμε βήματά τινα περιφερόμενος ἐν τῷ θαλάμῳ.

—Νομίζω ὅτι θὰ τὸν ἀφήσω νὰ ἀποθάνῃ! εἶπε μετά τινα λεπτὰ, ἱστάμενος παρὰ τὸ σῶμα τοῦ μαρκεσίου.

Ἔπειτα δὲ προσέθηκεν ἀποτόμως.

—Ἀκούεις, μαρκέσιε; σὲ καταδικάζω!... Αὔριον οἱ λόρδοι τῆς νυκτὸς θέλουν συνέλθει ἵνα ἐκλέξωσι νέον ἀρχηγόν... ὁ Ἐδουάρδος, ὁ φαντασιώδης Ἐδουάρδος, ὁ ἀρχηγὸς τῆς μεγάλης οἰκογενείας... Ὁ Ἐδουάρδος δὲν θέλει εἶσθαι πλέον, εἰμὴ πτῶμα... Ἡ Ἐντιμότης Του, ὡς ὀνομάζουσιν αὐτὸν οἱ ἁπλοὶ πρατιῶται τοῦ ἀπειραρίθμου στρατοῦ ἡμῶν, θὰ ἔχῃ τριῶν ποδῶν γῆν ἐπὶ τοῦ σώματος...

καὶ πόσον εἶναι βαρεῖα, μυλόρδε, τριῶν ποδῶν γῆ! προσέθηκε μυκτηρίζων... Ὤ! τὸ κατάστημα Ἐδουάρδου καὶ Σ. δὲν θέλει ἀπολεσθῆ διὰ τοῦτο· ἡ Αὐθεντία Σας δύναται νὰ ἦναι ἥσυχος. Θὰ ἔχῃ πάντοτε τὸ γραφεῖόν του ἐν Κορνιχίλλῃ, τὰς μυρίας ἀποθήκας του ἐν Λονδίνῳ, καὶ τοὺς ἀπομάχους του εἰς τὰ πουργατόρια τῆς Λευκῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἁγίου Γίλη... Ὑπῆρχεν Ἐδουάρδος πρὶν σοῦ,... μυλόρδε, θὰ ὑπάρξῃ Ἐδουάρδος καὶ μετὰ σέ... Ἐδουάρδος εἶναι τὸ βασιλικὸν ὄνομα, ὡς ἄλλοτε Φαραὼ ἐν Αἰγύπτῳ... Αὔριον, μαρκέσιε, ἐγὼ θὰ ὀνομασθῶ Ἐδουάρδος... Πῶς σᾶς φαίνεται;

Ἔθηκε τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ Ῥιο-Σάντου καὶ ῥυτὶς περιεχάραξε τὸ διατεταμένον δέρμα τοῦ μετώπου του.

—Ἐνόμιζα ὅτι ὁ πνιγμὸς ἦτο ἐντελέστερος ἢ ὅ,τι εἶναι, ἐπανέλαβε χωρὶς νὰ προφέρῃ τοὺς λόγους του, διότι ἀνεκάλυψεν ὅτι ὁ Ῥιο-Σάντος ἦτο πλήρης ζωῆς.—πρέπει νὰ τὸν φονεύσω, ἐὰν θέλω νὰ ἀποθάνῃ... Μετὰ δέκα λεπτὰ μέλλει νὰ ἀναπνεύσῃ... Τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου τούτου εἶναι ἄτρωτον ὡς καὶ ἡ ψυχή του... Πολὺ ἐβιάσθην εἰς τὸ νὰ ἐκφράσω τὸν θρίαμβόν μου... Τί νὰ κάμω; Ἀλλ' ἂς μὴ βιασθῶ ὡς εἰς τοὺς φόβους μου! ἰδοὺ ἡ καρδία του παύει πάλιν τοὺς παλμούς της!... Διοργανισμὸς τοσοῦτον τέλειος δὲν ἀποθνήσκει χωρὶς νὰ ἀντιπαλαίσῃ... Ἀλλ' ἀποθνήσκει τέλος πάντων...

Ὁ δόκτωρ ἔσυρεν ἐκ τοῦ κόλπου του σκευοθήκην ἐκ μαροκινοῦ, καὶ ἔλαβεν ἐξ αὐτῆς σμίλιον ἠκονισμένον. Ἔκοψε διὰ μαχαιριδίου τὴν χειρίδα τῆς οἰκιακῆς ἐσθῆτος τοῦ μαρκεσίου, καὶ ἔκαμε κίνημα νὰ κεντήσῃ τὴν φλέβα του.

—Δὲν χρειάζεται περισσότερον! ἐψιθύρισεν.

—Ἀλλὰ τὸ ἐργαλεῖον ἐτέθη πάλιν ἐν τῇ θήκῃ, καὶ ὁ δόκτωρ ἐκάθησε κρατῶν τὴν ἑαυτοῦ κεφαλὴν διὰ τῶν δύο χειρῶν του.

—Διστάζω νὰ τὸν σώσω καθὼς διστάζω καὶ νὰ τὸν ἀπολέσω! εἶπε καθ' ἑαυτόν. Ἡ χείρ του εἶναι κραταιά... Τ' εἶδεν ἂν ἡ ἰδική μου χεὶρ ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ τοὺς χαλινοὺς τῶν ὁρμητικῶν τούτων ἵππων οἵτινες σύρουσι τὴν τύχην μας;... Ἔπειτα τίς οἶδεν ἂν θέλω ἀναγορευθῆ;

Ἐξήγαγε δευτέραν φορὰν τὸ σμίλιον ἐκ τῆς θήκης, καὶ ἐκαθάρισεν αὐτὸ ἐπιμελῶς. Ἐγγίσαν τὸ τεμάχιον τοῦ ἐριούχου ὅπερ ἐχρησίμευεν εἰς τὸ νὰ τὸ σπογγίζῃ, κατέλιπεν ἐπ' αὐτοῦ ἐρυθρωπόν τι ἴχνος, ὡσανεὶ ἦτο ἐμβεβαμμένον εἰς σφοδρότατον διαβρωτικὸν (corrosif).

—Ἔπειτα δὲ τὸ μυστικόν του! ἐπανέλαβεν ὁ Μούρης, οὗ τινος ὁ ὀφθαλμὸς ἐξήφθη ὑπὸ ἀπλήστου ἐπιθυμίας·—ἂν ἀποθάνῃ, τίς θέλει μοὶ εἰπεῖ τὸ μυστικόν του!... Ὁ ἀνὴρ οὗτος δὲν ἐπιδιώκει ὅ,τι ἐπιδιώκομεν ἡμεῖς... Ἀποβλέπει εἰς ὑψηλότερον σκοπόν... τοσοῦτον ὑψηλὸν ὥστε ἡ φαντασία μου δὲν δύναται οὐδὲ νὰ ὀνειροπολήσῃ ὅ,τι προσπαθεῖ νὰ ἐπιτύχῃ... Καὶ ὅμως θὰ τὸ ἐπιτύχῃ διότι δὲν ὑπάρχει πρόσκομμα τὸ ὁποῖον νὰ μὴ δυνηθῇ νὰ ὑπερβῇ... Θέλω νὰ μάθω τί ἐπιζητεῖ, ἐξηκολούθησε νὰ λέγῃ ὁ Μούρης ἐμφλεγόμενος βαθμηδὸν μέχρις ἐνθουσιασμοῦ· ὅ,τι εἶναι δι' ἡμᾶς σκοπὸς, δι' αὐτὸν εἶναι μέσον· ἡμεῖς ἱσάμεθα εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἀναχωρήσεώς του· ζητοῦμεν τὸν χρυσὸν διὰ τὸν χρυσὸν, ἀλλ' αὐτός... Μὰ τὸν οὐρανόν! θὰ μάθω τοὺς σκοπούς του... καὶ τότε ἡ ζωή του δὲν θέλει εἶσθαι πάντοτε εἰς τὴν ἐξουσίαν μου καθὼς σήμερον;... Δὲν ἔχω τὸν καιρόν;... Πόσον εἶμαι τρελλός! Ἔμελλον νὰ πράξω ὡς τὰ ἀνόητα ἐκεῖνα παιδία, ἅτινα θραύουσι τὰ παιγνίδιά των διὰ νὰ μάθωσι τί περιέχουσι... τὸ μυστικὸν τοῦ νεκροῦ δὲν δύναταί τις νὰ μάθῃ· μαρκέσιε, ἀναβάλλωμεν τὴν ἀπόφασιν τῆς καταδίκης σου.

Ἐκτύπησαν ἐλαφρῶς τὴν θύραν.

—Βιάζονται πολύ! ἐμορμύρισεν ὁ δόκτωρ.

—Ἐν ὀνόματι τοῦ οὐρανοῦ, κύριε, λυπήσου με διὰ τὴν ἀγωνίαν μου, εἶπε διὰ τῆς θύρας ἡ φωνὴ τοῦ ἱππότου Βέμβου·—Περιμένω ἀνυπομόνως.

—Περιμένετε! εἶπε ψυχρῶς ὁ Κ. Μούρης.

—Μίαν λέξιν σᾶς παρακαλῶ, μίαν μόνην λέξιν, κύριε!

Ὁ δόκτωρ ἀντὶ ν' ἀποκριθῇ, διηυθύνθη ἤδη χωρὶς κρότον πρὸς τὸ μέρος τοῦ δωματίου τὸ ἀντίθετον εἰς τὴν θύραν, ὄπισθεν τῆς ὁποίας περιέμενεν ὁ Βέμβος, καὶ ἔθηκε μικρόν τι κλειδίον ἐν τῷ κλειθρῷ σκευοθήκης τινός.

—Ὀλίγον ἔλειψε νὰ λησμονήσω τὸ αἴτιον τῆς ἐπισκέψεώς μου, ἐψιθύρισε· θὰ εἶναι βεβαίως διάβολος ὁ κύριος μαρκέσιος ἂν δὲν δύναται νὰ μὲ περιμείνῃ ἀκόμη ὀλίγα λεπτά.

Πρὶν ἢ προχωρήσωμεν περαιτέρω, νομίζομεν πρέπον νὰ εἴπωμεν ἐνταῦθα εἰς τὸν ἀναγνώστην ὅτι ἡ ἀπέραντος ἑταιρία ἥτις καλεῖται ἐν Λονδίνῳ *Οἰκογένεια* (the Family) εἶναι διοργανισμένη ὡς ἡ κοινωνία τὴν ὁποίαν φορολογεῖ, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ὁ διοργανισμὸς αὐτῆς εἶναι τελειότερος.

Ὑπάρχουσι καὶ ἐν αὐτῇ οἱ κύριοι καὶ οἱ εὐγενεῖς, ὁ λαὸς, οἱ ἱππόται καὶ ἡ σύγκλητος.

Ἔχουσι δὲ καὶ ἀρχηγὸν ὅστις εἶναι βασιλεὺς καθ' ὅλην τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς λέξεως, βασιλεὺς ὡς Ἑβδικος ὁ Η'. ἢ ἡ ἀλαζὼν Ἐλισάβετ βασιλεὺς μὲ τὰ σωστάτου.

Ἀμφιβάλλομεν ἂν ἦναι συγχωρημένον νὰ ἀποδώσωμεν τὴν τετριμμένην ὀνομασίαν *κορακιστικὰ* εἰς τὴν γλῶσσαν ἣν παρεδέχθησαν τὰ διάφορα μέλη τῆς ἑτερείας. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὰ μέλη ταῦτα εἶναι κλέπται,—ἀλλ' οἱ τοῦ Λονδίνου λῃσταὶ εἶναι ὑψηλῆς περιοπῆς ἄνθρωποι!

Ἡ *Οἰκογένεια* ἐκτὸς τῶν ἰδιαιτέρων βαθμῶν τῆς ἀρχοντίας αὐτῆς, ἥτις εἶναι ἀνεφάμιλλος ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, καὶ περιπεπλεγμένη ἐπ' ἄπειρον, συνίσταται ἐκ τριῶν διοργανισμένων σωμάτων· τῶν *ἀνθρώπων*, τῶν *κυρίων* καὶ τῶν *λόρδων*. Εἶναι πιθανὸν ὅτι ὁ τίτλος τοῦ *κυρίου* προσκτᾶται ἐκ τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων ὁ δὲ τῶν λόρδων ὑπόκειται εἰς εἶδος ἐκλογῆς.

Ἀνώτατος πάντων εἶναι ὁ *πατὴρ*, τὸν ὁποῖον οἱ *ἄνθρωποι* ὀνομάζουσιν ἡ *Ἐντιμότης Του* ἢ

δηλοῦσιν αὐτὸν διὰ κυρίου ὀνόματος, ὅπερ ὑπόκειται εἰς μεταβολὴν, ἀλλ' οὐχὶ διὰ τὸν θάνατον τοῦ τιτλοφόρου. Τὸ ὄνομα τοῦτο ἀνενεώθη κατὰ διαφόρους καιροὺς ὡς παλαιὸν ἔνδυμα. Περὶ τὸ 1811 ἡ Ἐντιμότης Του ὠνομάζετο Ζάκ (δηλαδὴ Γιάνκος) ὥστε τινὲς ἐνόμισαν τότε λογικῶς πως ὅτι ἦτο αὐτὸς ὁ Ζὰκ Κέτς (1)· βραδύτερον ἤρξατο ἡ δυναστεία τοῦ Ἐδουάρδου. Πληροφορίαι ἀξιόπιστοι μᾶς ἐπιτρέπουσι νὰ βεβαιώσωμεν ὅτι τὸ 1844 (2) *ὁ πατὴρ τῆς Οἰκογενείας* κατεῖχε τὸν βαθμόν του, καὶ ἀπελάμβανεν ἐξ αὐτοῦ ἓν ἑκατομμύριον φράγκων. Οἱ ὑπήκοοί του ὀνομάζουσιν αὐτὸν *Μανδαρὶν*.

Πρὸς δὲ τούτοις εἶναι νυμφευμένος κατὰ σάρκα μὲ ἀξιότιμον κυρίαν· τὰ οἰκιακά του εἶναι εἰς ἐξαίρετον κατάστασιν, καὶ κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν διαγωγὴν ἤθελε νομίσει τις ὅτι εἶναι ὁ τύπος καὶ τὸ παράδειγμα τοῦ βρετανικοῦ κλήρου.

Τὸ 183... ὁ Ἐδουάρδος ἐβασίλευε πειθανότατα δικαιώματι κατακτήσεως μᾶλλον ἢ δικαιώματι γεννήσεως. Ἡ *Οἰκογένεια* ἔκαμεν ἐπὶ τῆς βασιλείας του τρομερὰς προόδους. Ἔκλεψαν ἀδάμαντας τοῦ στέμματος, καὶ ἔπραξαν καὶ ἄλλας ἡρωϊκὰς καὶ ἐπιτηδειοτάτας κλοπάς.

Ἅπαν τὸ Λονδῖνον ἐπεθύμησε νὰ δέσῃ τὰ βαλάντιά του μὲ δυνατὰ σχοινία· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν-Λονδίνῳ ἕκαστον ἐπάγγελμα,—ὁμιλοῦμεν περὶ τῶν ἐντίμων ἐπαγγελμάτων, ἅτινα δύναται νὰ μετέλθῃ καὶ ὁ λόρδος δήμαρχος,—συνίσταται εἰς τὸ νὰ ἐκκενώσωσι τὸ περιεχόμενον τῶν βαλαντίων τοῦ γείτονος διὰ νὰ γεμίσωσι τὸ ἰδικόν των, εἶδον καλῶς ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο ἤθελεν ἐπιφέρει ἀξιοθρήνητον στάσιν εἰς πᾶν εἶδος ἐμπορίου.

Ἔτυχε ταύτην τὴν φορὰν ἡ Ἐντιμότης Του νὰ ἦναι ἀνήρ τις, οὗτινος τὸ μεγαλεῖον ἦτο πάντη δυσανάλογον πρὸς τὸ τῶν προσφιλεστάτων ὑπηκόων αὐτοῦ. Οἱ λόρδοι τῆς νυκτὸς, τὸ μυστικὸν συμβούλιον αὐτοῦ, ἀνεκάλυψαν μετ' ἐκπλήξεως ἡμέραν τινὰ ὅτι ὁ ἀρχηγὸς αὐτῶν δὲν ἦτο κλέπτης.

Ὁ Ῥιο-Σάντος ἦτο δι' αὐτοὺς πρόβλημα. Εἶχον ἀνακαλύψει ὅτι μεταξὺ ἑαυτῶν καὶ ἐκείνου ὑπῆρχεν ἄβυσσος. Ἔβλεπε περαιτέρω καὶ ὑψηλότερον αὐτῶν· ἡ ῥυπαρὰ φιλοκέρδεια αὐτῶν δὲν ἦτο φιλοκέρδεια ἐκείνου.—Πρὸς τί ἔτεινε;

Κατὰ τὰ φαινόμενα ὁ Ῥιο-Σάντος ἐστηρίζετο ἐπ' αὐτῶν ὡς ἐπὶ ὁδοιπορικῆς βακτηρίας· ἔβλεπον ὅτι μετεχειρίζετο αὐτοὺς ὁ μαρκέσιος ὡς βάναυσα ἐργαλεῖα.—Ἀλλὰ ποῖον ἦτο τὸ τέρμα τοῦ σταδίου του; Οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ τὸ μάθῃ, καὶ οὐδὲ κἂν νὰ τὸ εἰκάσῃ, διότι ὁ Ῥιο-Σάντος ἐκράτει τὸ σκῆπτρον μὲ χεῖρα ἀγέρωχον, καὶ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ πρώτου τῶν ὑπηκόων του ὑπῆρχεν ὁλόκληρον τὸ διάστημα τὸ ὁποῖον κατέχουν οἱ βαθμοὶ τοῦ θρόνου.

Δὲν εἶχεν οὐδένα εὐνοούμενον οὐδὲ μυστικοσύμβουλον.—Κατὰ τὰ δεδομένα δὲν ἐδικαιοῦτο νὰ ἦναι εἰμὴ πρῶτος τῶν ὁμοτίμων αὐτοῦ, ἀλλ' ἡ δραστηρία θέλησίς του καὶ αἱ περιστάσεις κατέστησαν τὴν ἐξουσίαν του ἀπεριόριστον, καὶ ἐκ συνταγματικοῦ ἔγεινεν ἀπόλυτος μονάρχης.

Τινὲς τῶν πατρικίων τῆς Οἰκογενείας ὀλίγον προσεῖχον εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην τῶν πραγμάτων. Λαμβάνοντες λαμπρὰς μερίδας κέρδους ἐπετύγχανον οὕτω τοῦ σκοποῦ αὐτῶν. Ὑπῆρχον ὅμως ἄλλοι, καὶ ἐν αὐτοῖς πρέπει νὰ συγκαταριθμήσωμεν τὸν δόκτορα Μούρην καὶ τὸν τυρλὸν Τυζζέλον, οἵτινες δὲν ἐθεώρουν μὲ καλὸν ὄμμα τὸ κατόρθωμά του.

Εἰς τὸν Τυζζέλον εἶχεν ἀναθέσει ὁ μαρκέσιος μυστικάς τινας ἐντολὰς, αἵτινες κατεστάραξαν τὸ πνεῦμά του, καίτοι μεγάλως ἐνησχολήθη ν' ἀνακαλύψῃ τὸ μυστικὸν αὐτῶν.

Μία τῶν ἐντολῶν τούτων συνίστατο εἰς τὸ νὰ παραδίδῃ ἑκατὸν λίρας στερλίνας κατὰ μῆνα εἰς τὸν ἀξιότιμον Βρίανται δὲ Λάνσεστερ, ὅστις βεβαίως δὲν ἦτο μέλος τῆς ἑταιρίας.—Ἔπειτα δὲ ὁ Τυζζέλος ἠδυνήθη νὰ βεβαιωθῇ ὅτι ὁ Ῥιο-Σάντος δὲν ἐγνώριζεν ἰδιαιτέρως τὸν ἀξιότιμον νεώτερον ἀδελφὸν τοῦ κόμητος Ἀσπροπυργίτου. Ὁ δὲ δόκτωρ Μούρης εἶχε περισσότερα μέσα ἵνα ἀφαιρέσῃ τὸ περικάλυμμα, ἀλλὰ δι' αὐτὸν ἡ καρδία τοῦ μαρκεσίου ἦτο κλειστὸν βιβλίον.

Πρὸ ἓξ ἡμερῶν ἀφ' ὅτου ὁ Ῥιο-Σάντος δὲν ἐφαίνετο, ἡ ἀνήσυχος ἐπιθυμία τοῦ Μούρη ηὔξησε παραδόξως· ἡ ἀπουσία αὕτη εἶχε βεβαίως σοβαρότατα αἴτια καὶ ἐποκάλυπτε παραδόξους σκευωρίας.

Ὁ Μούρης ἤρχετο καθ' ἑκάστην εἰς τὸν Ἰρλανδικὸν Οἶκον. Ἀλλ' εἰς μάτην. Ὁ Ῥιο-Σάντος δὲν ἐφαίνετο. Ὁ δόκτωρ ὅμως δὲν ἔχασεν ὁλοτελῶς τὸν καιρόν του εἰς τὸ διάστημα τῶν ἓξ τούτων ἡμερῶν. Εἰσαχθεὶς εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ μαρκεσίου, κατεσκόπευσεν, ἀνεζήτησε, παρεβίασε τὰ μυστικὰ κλειστῶν χαρτοφυλακίων καὶ ἔρριψε τὰ περίεργα βλέμματά του ἐπὶ περισσοτέρων χαρτῶν ἢ ὅσα ἐχρειάζοντο διὰ εἴκοσι τόμους.—Ἀλλὰ τὰ πλεῖστα τῶν χαρτίων τούτων ἦσαν γεγραμμένα δι' ἀριθμητικῶν χαρακτήρων, τῶν ὁποίων ὁ Μούρης δὲν κατεῖχε τὴν κλεῖδα. Ἄλλα ἦσαν κεκαλυμμένα ὑπὸ κινεζικῶν χαρακτήρων, καὶ ὁ δόκτωρ Μούρης ἐγνώρισεν ἐπί τινων τὴν χυδαϊκὴν διάλεκτον τοῦ Ἀβγανιστάν.

Τῇ ἀληθείᾳ ἐκινδύνευε νὰ χάσῃ τὸν νοῦν του.—Μήπως ὁ Ῥιο-Σάντος εἶχε φιλολογικὰς ἰδιοτροπίας; μήπως ἐνησχολεῖτο νὰ συνθέσῃ γενικὴν ἱστορίαν τῶν περιηγήσεων;—ἢ εἶχεν ἐν τῇ Κίνᾳ καὶ ἐν ταῖς Ἰνδίαις ἐπιστάτας ἐπιτετραμμένους νὰ γυμνόνωσι πρὸς ὄφελός του τοὺς ἀθώους κατοίκους τῶν δύο πλουσίων τούτων τόπων; Ἡ ἰδέα αὕτη ἐφάνη ὀρθοτάτη εἰς τὸν δόκτορα, καὶ ἐμεγάλυνε τὸ πρὸς τὸν Ῥιο-Σάντον σέβας του.

Ἐπὶ τέλους ὁ Μούρης ἠναγκάσθη νὰ ὁμολογήσῃ

(1) Ὁ ἄθμιος τοῦ Δουδίνου.

(2) Ἐποχὴ καθ' ἣν πρῶτον ἐδημοσιεύθη τὸ ἀνὰ χεῖρας μυθιστόρημα.

ὅτι δὲν εἶχε φωτισθῇ περὶ τοῦ προκειμένου μᾶλλον ἢ πρότερον. Εἶπε δὲ καθ' ἑαυτὸν ἵνα παρηγορηθῇ, ὅτι ἐντὸς τῶν κλειδωμένων συρταρίων ἤθελεν ἀναμφιβόλως εὑρεῖ ἀκριβεστέραν τινὰ μαρτυρίαν.

Τοῦτο δὲν ἦτο ἀδύνατον.

Ἀφοῦ ἠρεύνησε καλῶς τὰ χάρτινα κιβώτια, ἠρεύνησε καὶ ἐν αὐτῷ τῷ δωματίῳ ἐλπίζων νὰ ἀνακαλύψῃ κρύπτην τινα. Κατὰ πρῶτον ἐνόμισεν ὅτι ἤυρε τὸ ποθούμενον τὴν αὐτὴν ἐκείνην πρωΐαν τῆς ἡμέρας ἐξ ἧς ἀναλαμβάνομεν τὴν διήγησίν μας.

Ὁ ἀναγνώστης ἐνθυμεῖται βεβαίως ὅτι καθ' ἣν στιγμὴν ὁ ἱππότης Ἄγγελος Βέμβος ἐπιστρέψας ἐκ τῆς τολμηρᾶς ἐξόδου του ἤνοιγε τὴν θύραν ἵνα ὁρμήσῃ εἰς βοήθειαν τοῦ Ῥιο-Σάντου, ἐν τῶν σανιδωμάτων τοῦ δωματίου τοῦ Ἄγκου Μὰκ-Φαρλάνη, τὸ ὁποῖον σανίδωμα εἶχε κινηθῇ καὶ δι' οὗ ἐφάνη τὸ φιλοπερίεργον πρόσωπον τοῦ δόκτορος Μούρη, ἐκλείσθη αἴφνης.

Τὸ φάτνωμα τοῦτο συνείχετο μετὰ τοῦ δωματίου τοῦ μαρκεσίου. Ἀνοίξας αὐτὸ ὁ Μούρης ἐνόμισεν ὅτι ἀνεκάλυψε μυστικὴν κρύπτην. Ὅ,τι εἶδε τὸν ἔρριψεν εἰς μεγίστην ἔκπληξιν, καὶ συνέλαβε μείζονα ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἴδῃ καλλίτερον καὶ περισσότερον.

Ἐν τῷ κλείθρῳ λοιπὸν τοῦ φατνώματος τούτου ἔθεσε μικρὸν κλειδίον καθ' ἣν στιγμὴν ἡ ἱκετευτικὴ φωνὴ τοῦ ἱππότου Ἀγγέλου Βέμβου ἐζήτει παρηγορητικόν τινα λόγον ἵνα καθησυχάσῃ τὴν ἀνησυχίαν του. Ἀλλ' εἴδομεν τίνι τρόπῳ ὁ δόκτωρ Μούρης ἀπεκρίθη εἰς αὐτόν.

Περιέστρεψεν ἐλαφρῶς τὸ μικρὸν κλειδίον ἐν τῷ κλείθρῳ, καὶ ὤθησεν ἄνευ κρότου τὸ φάτνωμα. Ἔπειτα προεξέβαλε τὴν κεφαλὴν διὰ τοῦ ἀνοίγματος μὲ τὴν αὐτὴν δειλίαν ὡς καὶ πρότερον, καὶ ὡσανεὶ ἐφοβεῖτο νὰ εὕρῃ ἀπειλητικόν τι φάντασμα. Ἀλλ' εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ λαίρδου ἐπεκράτει σιωπὴ καὶ ἦτο κενόν· δὲν ἠκούετο οὐδ' αὐτὴ ἡ ἀναπνοὴ τοῦ Ἄγκου Μὰκ-Φαρλάνη, παρεμποδιζομένη ὑπὸ τῶν πυκνῶν παραπετασμάτων τῆς κλίνης. Ὁ Μούρης ἔρριψε τελευταῖον βλέμμα ἐπὶ τοῦ ἀκινήτου Ῥιο-Σάντου, καὶ ὑπερέβη τὸ κατώφλιον. Τὸ πρῶτον ἀντικείμενον ὅπερ προὐξένησεν ἐντύπωσιν εἰς αὐτὸν εἰσελθόντα ὑπῆρξεν ἡ κρεμαμένη εἰκὼν μεταξὺ τῶν δύο παραθύρων. Ἅμα εἶδεν αὐτὴν μεγίστη ἔκπληξις ἐζωγραφήθη ἐπὶ τοῦ προσώπου του. Τὴν ἐθεώρησε κατὰ διαφόρους τρόπους κλείων τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ μίαν στιγμὴν καὶ ἀνοίγων αὐτοὺς ἀκολούθως ἵνα τὴν ἴδῃ καλλίτερον.—Καθ' ὅσον ἐθεώρει τοιουτοτρόπως, μικρά τις ἀμφιβολία διαμείνασα ἐπὶ τοῦ προσώπου του ἐξηλείφετο βαθμηδόν.

—Τῳόντι εἶναι ἐκείνη ἐψιθύρησεν ἐπὶ τέλους· καὶ εἰς τὴν τιμήν μου ἦτο τοιαύτη ὥστε νὰ γυρίσῃ τὰ μυαλὰ τοῦ ἐπιδόξου κληρονόμου ἑνὸς κόμητος... Ἦτο χαρίεν πλάσμα!... Ὦ μὰ τὴν ἀλήθειαν! ματαίως ἠθέλησα νὰ ἀμφιβάλλω, εἶναι Ἐκείνη βεβαίως!... Ἀλλὰ πρὸς τί ἐνταῦθα ἡ εἰκὼν τῆς κομήσσης Ἀσπροπυργίτου;...

Κεφ. Ζ.—Παραφροσύνη

Ὁ δόκτωρ Μούρης ἔμεινεν εἰσέτι στιγμάς τινας βεβυθισμένος εἰς παράδοξον ἔκπληξιν ἐνώπιον τῆς χαριέσσης ταύτης εἰκόνος τῆς γυναικὸς ἐνδεδυμένης κατὰ τὸν συρμὸν τοῦ 1845.

—Δὲν ἐννοῶ τίποτε! ἐψιθύρισε μετ' ὀλίγον—ἡ εἰκὼν τῆς κομήσσης Ἀσπροπυργίτου ἐνταῦθα!... ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ῥιο-Σάντου! τοῦτο κατεντᾷ μυθῶδες, σατανικόν.. καὶ πρέπει νὰ παραιτηθῶ!... Ἐνθυμοῦμαι τὴν μικρὰν ἐκείνην κηλίδα τὴν ὁποίαν εἶχεν ὑπὸ τὰ χείλη αὐτῆς... μεταξὺ τοῦ χείλους καὶ τοῦ λεπτοτρυφοῦς ἀνθεριῶνος, περὶ τοῦ ὁποίου οἱ τοῦ σέμματος ποιηταὶ ἡμῶν ἤθελον μᾶς βεβαιώσειν ὅτι ἦτο γεγλυμμένος ὑπ' αὐτῆς τῆς χειρὸς τῶν Χαρίτων... Ὁ Ῥιο-Σάντος δὲν εἶναι ἐνταῦθα εἰμὴ πρὸ ἑνὸς ἔτους... Καὶ ὅμως δὲν δύναται... Ἐπὶ τῇ πίστει μου, δὲν ἠξεύρω τί νὰ εἴπω.

Περιεστράφη δὲ ἐπὶ τῆς πτέρνας του καὶ διαβαίνων ἔρριψε βλέμμα ὀρμβαστικὸν διὰ τοῦ παραθύρου.

Χᾶ! Χᾶ! Χᾶ! ἐπρόφερε γελῶν πλέον ἐγκαρδίως παρὰ τὸ σύνηθες·—ἡ τύχη εἶναι ἐνίοτε εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν εὐφυής!... Ἂν δὲν ἀπατῶμαι, ἰδοὺ ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους τῆς Πλατείας τὸ *χαρεμλίκι* τοῦ Ἀσπροπυργίτου. Χᾶ! Χᾶ! ὁ Ἀσπροπυργίτης ἦτο ἄλλος Ζεὺς εἰς τὸν καιρόν του..., ἀλλ' ὀμνύω ὅτι ἡ ὡραία αὕτη εἰκὼν δὲν ἔγεινε διὰ τὴν Αὐθεντίαν Του... καὶ ἂν τὸ βλέμμα του ἠδύνατο νὰ διέλθῃ τὸν τοῖχον τοῦτον, χᾶ! χᾶ! περίεργον μὰ τὴν ἀλήθειαν!... νομίζω ὅτι δὲν ἤθελεν ἁμαρτάνει ἐκεῖ ἀπέναντι τόσον συχνὰ καὶ τόσον εὐχαρίστως.

Ἔρριψε τελευταῖον βλέμμα ἐπὶ τῆς εἰκόνος, ἔκαμε πάλιν σημεῖον ἐκπλήξεως, καὶ διευθύνθη πρὸς τὴν θύραν.

—Τοῦτο εἶναι μυστικὸν, εἶπε καθ' ἑαυτὸν, καὶ μυστικὸν βεβαίως ἀπὸ τὰ πλέον αἰνιγματώδη.. Ἀλλὰ δὲν τὸ ἐπερίμενον... καὶ ἔπειτα τί με μέλει; Ὦ! Ὦ! προσέθηκεν σταθεὶς αἴφνης δύο βήματα μακρὰν τῆς κλίνης·—ἕνας ἄνθρωπος!

Παρετήρησε τὸ ἰσχνὸν καὶ δασὺ σκέλος τοῦ Ἄγκου Μὰκ-Φαρλάνη ὅπερ κατὰ τὸ ἥμισυ ἦτο ἐκτὸς τῶν ἐραπλωμάτων.

Τίς ἦτο ὁ ἐπὶ τῆς κλίνης ἐξηπλωμένος ἀνήρ;

Κατὰ πρώτην ὄψιν τοῦτο δὲν φαίνεται ἔχον οὐδεμίαν ἄμεσον σχέσιν πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐρεύνης. Ἀλλ' ἐρρόνει ὅτι εὑρίσκετο εἰς τὰ ἄκρα πολυπλόκου μηχανοῤῥαφίας, καὶ πᾶν ἴχνος κατ' αὐτὸν ἠδύνατο νὰ τὸν φέρῃ εἰς τὸ κέντρον. Ἐπλησίασε δὲ εἰς τὴν κλίνην ἀκροποδητὶ, καὶ ἀνύψωσε τὸ παραπέτασμα μετά τινος σοβαρότητος. Ἐνόμιζεν ὅτι ὄπισθεν τῶν παραπετασμάτων ἔμελλε νὰ εὕρῃ τὴν αἰωνίδιον ἀποκάλυψιν τοῦ τοσοῦτον ἐνθέρμως ποθουμένου τούτου μυστικοῦ.

Ὁ Ἄγκος ἦτο ἐστραμμένος πρὸς τὸ ἔσωθεν

τῆς κλίνης. Ἔκειτο σχεδὸν ἐγκαρσίως, καὶ τὸ μέτωπόν του ἤγγιζεν εἰς τὸν τοῖχον.—Βεβαίως τὸ κρανίον του φλεγόμενον ὑπὸ τοῦ πυρετοῦ ἐζήτει εἰς τὸ μέρος τοῦτο ὀλίγην δρόσον. Ὁ Μούρης δὲν ἠδύνατο λοιπὸν νὰ ἴδῃ τὸ πρόσωπόν του.

Ἐπὶ μίαν στιγμὴν διέκοψε τὰς ἐρεύνας του. Ἡ ἰατρικὴ κλίσις του ὑπερίσχυσε τῆς περιεργείας του. Ἔλαβε τὴν χεῖρα τοῦ Ἄγκου, καὶ ἐψηλάφει τὸν σφιγμόν του.

—Ἐγκεφαλικὸς πυρετός! ἐψιθύρισεν·—ἐπαπειλεῖται, πληθῶραι. Διατί μὲ προσεκάλεσαν τόσον ἀργά;

Ἡ τυπικὴ αὕτη φράσις τὸν διέφυγε διὰ τὴν μεγάλην ἰσχὺν τῆς ἕξεως. Μετ' αὐτὴν δὲ ἐμειδίασεν.

—Ἀλλὰ κανεὶς δέν με προσεκάλεσεν, ἐπανέλαβε, δὲν ἔχω παραγγελίαν νὰ σώσω τὸν ἄνθρωπον τοῦτον... Ἀλλὰ ἐπεθύμουν νὰ ἴδω τὸ πρόσωπόν του!

Ἔθεσε τὸ γόνυ του ἐπὶ τῆς κλίνης, καὶ ἔκυψεν εἰς τρόπον ὥστε νὰ προσκολλήσῃ καὶ αὐτὸς τὴν κεφαλήν του εἰς τὸ σανίδωμα. Ἐκ τῆς θέσεως ταύτης ἠδυνήθη νὰ ἴδῃ τὸ πρόσωπον τοῦ Ἄγκου· ἡ δὲ ἐξέτασις του διήρκεσε δύο ἢ τρεῖς στιγμάς.

—Δὲν γνωρίζω τὸν ἄνθρωπον τοῦτον! εἶπεν ἀκολούθως μετὰ δυσαρεσκείας.

Ἔπειτα δ' αἴφνης σκεφθεὶς ὀλίγον προσέθηκεν.

—Ναί, ναί!... νομίζω ὅτι τὸν ἐνθυμοῦμαι... Πόσον μετεβλήθη!... Εἶναι ὁ τίμιος ἐκεῖνος χωρικὸς ἐκ τῆς Σκωτίας, τὸν ὁποῖον ὁ Ῥιο-Σάντος μᾶς ἔφερέ ποτε εἰς τὸ συμβούλιον... Ὁ λαῖρδος... ἐλησμόνησα τὸ ὄνομά του... ἄ! ναί, εἶναι ὁ λαῖρδος ὅστις κατοικεῖ εἰς τὴν ἔπαυλιν ἡμῶν τῆς Κρέβης,... καὶ πῶς διάβολον ὁ Ῥιο-Σάντος τὸν ἀφίνει αὐτοῦ νὰ ἀποθάνῃ σὰν σκύλος... Μὰ τὴν πίστιν μου, ὀλίγον μὲ μέλει.

Ὁ δόκτωρ ἠγέρθη καὶ ἔσεισε τὴν κεφαλήν του μὲ ἦθος δυσαρεσκείας.

—Πόσον τρελλὸς εἶμαι! ἐψιθύρισε· —ματαίως ζητῶ, δὲν θὰ εὕρω τίποτε. Τὸ μυστικὸν τοῦ καταχθονίου τούτου μαρκεσίου εὑρίσκεται εἰς τὸν ἐγκέφαλόν του καὶ εἰς οὐδὲν ἄλλο μέρος... Ἀπήντησα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἀτελεῖς τινας σελίδας τοῦ βιβλίου τῆς συνειδήσεώς του... ἀρκούσας μὲν ἵνα βεβαιωθῶ ὅτι ὅλη ἡ ζωή του ὑπῆρξε μυστήριον, ἀλλ' ἀνεπαρκεῖς ἵνα ἐννοήσω τὴν πρώτην λέξιν τοῦ μυστικοῦ του...—Τοῦτο μόνον εὗρον· τὰ λοιπὰ ὑπάρχουσιν ἐν αὐτῷ.

Ἠκούσθη τὴν στιγμὴν ταύτην ἡ ἀπομεμακρυσμένη φωνὴ τοῦ Βέμβου, ὅστις ὡμίλει εἰσέτι διὰ τῆς ἐξωτερικῆς θύρας τοῦ δωματίου.

Ἀλλ' ὁ Μούρης οὐδ' ἐστράφη πρὸς τὸ ἕτερον μέρος.

—Ὁ σινιορέττος βιάζεται παρὰ πολύ, εἶπε γελῶν·—ἔστω! δέν μοι μένει καλλίτερον νὰ κάμω παρὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσω. Ἂς ἀναστήσωμεν τὸν Κ. Μαρκέσιον δὲ Ῥιο-Σάντον.

Ἐνῷ ἐκινεῖτο διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ δωμάτιον, ὁ λαῖρδος ἔκαμε κίνημα. Ὀλίγον ἐχρειάζετο ἵνα διεγερθῇ ἡ ἀποτυχοῦσα περιέργεια τοῦ δόκτορος καὶ ἐστάθη.

Ὁ Ἄγκος περιεστράφη μετὰ κόπου ἐπὶ τῆς κλίνης του.

—Τὸ ὕδωρ μὲ καίει! εἶπε χαμηλῇ τῇ φωνῇ.—Πῶς βράζει ὁ ποταμὸς οὗτος! ἡ πηγή του εἶναι εἰς τὸν ᾅδην... Ἡ σελήνη τοῦ Λονδίνου εἶναι ἐρυθρά... Παντοῦ ὑπάρχει πῦρ.

—Ὁ ἄνθρωπος οὗτος θὰ σωθῇ ἀφ' ἑαυτοῦ! ἐψιθύρισεν ὁ δόκτωρ Μούρης μετά τινος πείσματος ἰατρικῆς δυσαρεσκείας.—Ὁ πυρετὸς εἶναι ἐπιληπτικὴ καὶ ἀλλόκοτος ἀσθένεια. Ὅταν τὸν πολεμῇ τις, ἐπιμένει· ὅταν τὸν ἀφίνῃ ἐξαλείφεται ἀφ' ἑαυτοῦ... Δῆλον ὅτι ὁ ἄγριος οὗτος ὑπερέβη τὴν θανατηφόρον περίοδον... Αὔριον θὰ εἶναι εἰς ἀνάῤῥωσιν.

—Ὤ! ἂν ἤμην εἰς τὰ ὡραῖά μου ὕδατα τῆς Σολβαίης, ἐπανέλαβεν ὁ Ἄγκος, ὁ λῃστὴς δέν με διέφευγε... Ἀλλ' ὁ Τάμεσις οὗτος εἶναι θερμὸς καὶ βαρὺς ὡς ἀναλελυμένος μόλυβδος... Ἄ! ἄ! ἄ!... γίνονται ἄφαντοι... καὶ αἱ δύο!... καὶ αἱ δύο!...

Ἔχωσε δὲ τὸ μέτωπόν του ἐντὸς τοῦ πτίλου τῶν προσκεφαλαίων.

Ὁ Μούρης ἔφερε τὴν χεῖρά του εἰς τὸν σφιγμὸν αὐτοῦ, καὶ τὸν ἐξήταζε ἐπὶ ἓν λεπτὸν περίπου.

—Μία κρίσις, εἶπε καθ' ἑαυτόν· καὶ ἴσως δύο, καὶ θὰ περάσῃ... Οἱ ἄθλιοι οὗτοι Σκῶτοι ἔχουσιν ἐγκέφαλον τοσοῦτον διεῤῥωγότα ὥστε ὁ πυρετὸς διέρχεται διὰ τῶν ῥαγάδων..

—Ἑτοίμασε τὸ μαῦρον ἄλογόν μου, Δούγκαν δὲ Λήδη! ἀνεβόησεν ὁ λαῖρδος οὗτινος ἡ φωνὴ κατέστη αἴφνης ἠχητική·—θὰ περάσω τὸ νερὸν καὶ θὰ ὑπάγω εἰς τὸ Λονδῖνον διὰ νὰ τὸν φονεύσω!

—Διὰ νὰ φονεύσῃς ποῖον; εἶπεν ἀκουσίως ὁ ἰατρός.

Ὁ Ἄγκος εἶχεν ἀνακαθήσει καὶ προσήλου ἐπ' αὐτοῦ ἐκ τοῦ βάθους τῶν κοίλων κογχῶν του βλέμμα ἐμποιοῦν τρόμον. Ἀλλ' ὁ Μούρης ἦτο ἰατρὸς, καὶ τὸ ἄγριον τοῦτο βλέμμα δὲν ἐτάραξεν αὐτόν.

—Τὸ ἄλογόν μου! τὸ ἄλογόν μου! ἐπανέλαβε προστακτικῶς ὁ λαῖρδος, στήσας τοὺς γυμνοὺς πόδας του ἐπὶ τοῦ τάπητος.

Ὁ Μούρης δὲν τὸν ἐμπόδισεν.

Ὁ Ἄγκος περιέστρεψε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὡς ἂν διὰ νὰ ζητήσῃ εἰς τὰ πέριξ τοῦ ἐγκεφάλου του τὴν ἐκφυγοῦσαν ἰδέαν του.

—Ἡ φωνὴ τῶν ὀνείρων δὲν δύναται νὰ ψευσθῇ, ἐπανέλαβε βραδέως,—καὶ ὁ νόμος τοῦ θεοῦ εἶναι αἷμα ἀντὶ αἵματος, καὶ ἃς λέγουν ὅ,τι θέλωσιν οἱ ἱερεῖς... Νομίζω ὅτι εἶδον τὸν Φέργον Ὀβρεάνην ἀπόψε... Διατί δὲν τὸν ἐφόνευσας;... Θὰ ἐλυπούμην νὰ τὸν φονεύσω διὰ τὴν ἀδελφήν μου Μαρίαν... Ἀλλὰ θὰ τὸν φονεύσω.

Αἱ χεῖρές του ἐπεστηρίχθησαν μετὰ οἰκειότητος ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ δόκτορος, ὅστις δὲν ἐφάνη πολὺ εὐχαριστημένος ἐκ τοῦ δείγματος τούτου τῆς ἐμπιστοσύνης.